

OPINNÄYTETYÖ

Osallisuuden ja vuorovaikutuksen edistäminen salibandytahtumissa

Liisa Äijänen

Yhteisöpedagogi (AMK)

Järjestö- ja nuorisotyö

(210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika

(9/2024)

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi (AMK) järjestö- ja nuorisotyö

Tekijät: Liisa Äijänen

Opinnäytetyön nimi: Osallisuuden ja vuorovaikutuksen edistäminen salibandytapahtumissa

Sivumäärä: 40 ja 2 liitesivua

Työn ohjaaja: Sirpa Ali-Melkkilä

Työn tilaaja: Suomen Salibandyliitto Ry

Tutkimuksellisen kehittämistyön tavoitteena oli tunnistaa osallisuus ja vuorovaikutus sekä kehittää niiden osuutta salibandytapahtumien toteuttamisessa. Lähestymistavaksi valitsin toimintatutkimuksen, jotta sain yhdistettyä käytännön sekä tutkimustiedon uusien toimintojen muodostamiseksi. Käytin toimintatutkimukselle ominaisia menetelmiä, joita olivat havainnointi, vertailuarviointi, kyselyt ja kartoittavat keskustelut.

Kehittämistyön aikana toteutui erilaisten uusien toimintojen suunnittelu, testaaminen ja arviointi. Valitsin testattaviksi prototyypeiksi vuorovaikutteista viestintää ja sisältöä tuottavat sekä yhteistyötä ja osallisuutta edistävät elementit. Käytännön tueksi keräsin monipuolista kirjallista aineistoa aihealueesta. Yhtenä osana aineistoa toimi havainnointipäiväkirjani, johon kirjasin ylös muistiinpanoja palavereista, kahvipöytäkeskusteluista sekä erilaisista ideoista mitä toimintojen kehittämisen tueksi koin merkittävänä.

Opinnäytetyön tuloksena syntyi toistettavissa olevia ja jatkokehitettäviä toimintoja, joiden avulla Salibandyliitto voi nostaa tapahtumissa osallisuuden ja vuorovaikutuksen arvoa. Keskeisiksi tekijöiksi nousi kehitettävät ohjelmat ja toiminnot, tasa-arvoinen ja kunnioittava viestintä, yhteys yksilön, lajiyhteisön, seurojen ja liiton välillä sekä osallisuuden ja vuorovaikutuksen kehittäminen. Analyysin tuloksena löytyi keskeisten tekijöiden tuloksena avainasia, joka tulee ottaa huomioon tapahtuman toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Asiasanat: osallisuus, vuorovaikutus, yhteistyö, salibandy, toiminta, suunnittelu, tapahtumatuotanto

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in NGO and youth work, Bachelor's Degree

Author: Liisa Äijänen
Title: Promoting inclusion and interaction in floorball events
Number of Pages: 40 and 2 attachment pages
Supervisor: Sirpa Ali-Melkkilä
Commissioned by: Finnish Floorball Federation

The aim of the research-based development work was to identify participation and interaction and to develop their role in the implementation of floorball events. As an approach, I chose action research in order to combine practical and research knowledge to form new activities. I used methods specific to action research, such as observation, benchmarking, surveys and exploratory discussions.

During the development work, the planning, testing and evaluation of various new functions were carried out. I selected elements that produce interactive communication and content, as well as elements that promote collaboration and participation, as the prototypes to be tested. To support the practice, I collected diverse written material on the subject. One part of the material was my observation diary, in which I recorded notes from meetings, coffee table discussions and various ideas that I found significant to support the development of operations.

As a result of the thesis, repeatable and further development functions were created that enable Finnish Floorball Federation to increase the value of participation and interaction in events. The key factors were the programmes and activities to be developed, equal and respectful communication, the connection between the individual, the sports community, clubs and the federation, and the development of participation and interaction. As a result of the analysis, key factors resulted in a key issue that should be taken into account in the implementation and development of the event.

Keywords: participation, interaction, cooperation, floorball, action, planning, event production

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	TYÖN TILAAJA JA TAUSTA	7
	2.1 Tilaaja	7
	2.2 Yhteistyö ja kehittämistyön synty.....	8
	2.3 Toimintojen edistäminen	9
3	LÄHESTYMISTAVAT JA MENETELMÄT	11
	3.1 Toimintatutkimus lähestymistapana	11
	3.2 Menetelmävalinnat.....	11
	3.3 Palvelumuotoilu ja vertailukehittäminen	13
4	TIETOPERUSTA.....	14
	4.1 Arvot	14
	4.2 Osallisuus.....	15
	4.3 Viestintä ja vuorovaikutus	16
	4.4 Yhteistyö.....	18
5	HAVAINNOINTI KEHITTÄMISMENETELMÄNÄ.....	20
	5.1 Havainnoinnin tausta	20
	5.2 Tapahtumiin tutustumista	20
	5.3 Vapaaehtoistoiminta	21
6	KEHITTÄMISESSÄ KÄYTETYT ELEMENTIT JA NIIDEN TOTEUTUS	
	23	
	6.1 Suunnittelun tausta.....	23

6.2	Prototyypit	23
6.3	Ryhmälippukampanjat	24
6.4	Paneelikeskustelu	26
6.5	Seurojen aktivointi	28
7	ANALYYSI.....	30
7.1	Tavoitteiden tunnistaminen ja arviointi	30
7.2	Lähestymistavan ja menetelmien valinta	32
7.3	Kokonaiskuvan arvon nosto.....	32
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	34
9	POHDINTA.....	36
9.1	Kehittämistyölle luotu perusta	36
9.2	Oman työn tarkastelu	36
9.3	Työn eettisyys ja tilaajan palaute	37
9.4	Kehittämisehdotuksia tilaajalle	38
9.5	Yhteistyön vaikutukset ammattialalla.....	40
	LÄHTEET	41
	LIITTEET.....	44
9.6	Liite 1: Haastattelu kysymykset.....	44
9.7	Liite 2: Panelistien ohjelman kulku	45

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö on tekstikokonaisuus siitä mitä tarkoittaa intohimo, elämäntapa ja rakkaus lajia kohtaan. Kokonaisuus kahdeksan kuukauden mittaisesta prosessista kehittämistyön parissa, joka oli kytenyt pitkän aikaa ajatuksien tasolla. Teksti avaa tietoperustaa todellisista asioista, joiden kanssa tapahtumatuotannon ja salibandyn parissa tehdään töitä. Osallisuus, vuorovaikutus, viestintä ja yhteistyö ovat vahvasti keskiössä, sekä niiden tuomat haasteet ja edut. Näiden lisäksi avaan sitä, miten prosessi eteni ja miten sen on mahdollista jatkaa eteenpäin tämän opinnäytetyön jälkeen. Analyysit ja tulokset on toteutettu niiden vaatimalla tavalla. Tieteelliset perusteet ja kehittämistyön edellyttämät käsitteet sekä teoreettiset perusteet on käyty aihealueen vaatimalla tasolla läpi. Lähestymistapa ja menetelmät on perusteltu niin opinnäytetyön kuin kehittämistyön edistämisen kannalta.

Vaikka kaikki on luotu tekstimuotoon tähän opinnäytetyöhön, tärkeintä oli silti toimintatutkimukseenkin viitaten käytännön kokemus ja sen mahdollistamat uudet toimintamallit. Tavoitteiden asettaminen ja niiden saavuttamisen mittaaminen tapahtui yleisellä tasolla. Pohdinnassa avaan sitä, miten prosessin eteneminen, vaikutukset ja tulevaisuusnäkymät olivat läsnä. Koska opinnäytetyöllä oli kaksisuuntainen vaikutus, minun tietotaitojani edistävä sekä tilaajan tavoitteiden mukainen kehittämistyö. Pohdintoissa otin myös nämä kaksi eri näkökulmaa huomioon. Prosessin ei ollut tarkoitus olla yksittäisen toiminnan kehittämistehtävä vaan kokonaisvaltaisempi. Tämä näyttäytyy eri vaiheissa sekä siinä, miten toteutin analysoinnin.

Tämän opinnäytetyön avulla toivon lukijan saavan uudenlaisia ajatuksia tapahtumatuotannon toteuttamiseen. Vaikka työni kohdistui salibandytapahtumien suunnitteluun, tarkasteluun, toteuttamiseen sekä arviointiin, se ei pois sulje sitä, etteikö tämän prosessin aikaansaannoksia voisi hyödyntää myös muussa yhteydessä. Osallisuus, vuorovaikutteinen ohjelma ja yhteistyö voivat tapahtua missä tahansa ja koska tahansa. Se ei ole sidoksissa yksinomaan lajiin, urheiluun tai olemassa olevaan yhteisöön. Toivon, että lukijana koet tämän opinnäytetyön sisällön olevan sinulle hyödyksi, idearikasta lukuhetkeä!

2 TYÖN TILAAJA JA TAUSTA

2.1 Tilaaja

Suomen Salibandyliitto on perustettu 1985, ja on yksi kansainvälisen salibandyliiton International Floorball Federation (IFF) perustaja jäsen. Se on lajiliitto, joka toimii valtakunnallisesti. Pää tavoitteena on mahdollistaa lajin harrastaminen, tukea seuroja ja sitä kautta lajiyhteisöä. Toiminta edistää, valvoo, ohjaa ja organisoii Suomessa salibandya harraste- ja kilpatasolla sekä sählyn harrastamista. Liiton varsinaisia jäseniä ovat liiton hallituksen hyväksymät salibandya ja sählyä harrastavat rekisteröidyt yhdistykset sekä näiden muodostamat rekisteröidyt piiri- ja aluejärjestöt. Liitto toimii myös kansainvälisesti merkittävien salibandytapahtumien järjestäjänä ja kehittäjänä. (Salibandyliitto 2024a.)

Salibandyliiton palvelurakenne muodostuu viestinnästä, asiakaspalvelusta, myynnistä ja markkinoinnista. Liitolla on vahvat toimintamallit vaikuttamisen, olosuhteiden ja seuratoiminnan kehittämisen sekä koulutusten, materiaalien, tapahtumien ja fanikulttuurin kehittämisessä. Näiden lisäksi liitto toimii pelaamisen ja harrastamisen edistäjänä ja valmennusosaamisen kehittäjänä. Toiminta ulottuu laajalti kilpailu- ja sarjatoimintaan, erotuomaritoimintaan, maajoukkue-tietoimintaan sekä maajoukkue-toimintaan. (Salibandyliitto 2024b.)

Suomen Olympiakomitea kehittää ja valvoo lajiliittojen toimintaa Suomessa. Toiminnan tarkoituksena on kehittää harrasteliikuntaa, huippu-urheilua sekä järjestö- ja seuratoimintaa. Lajiliittojen rooli on nostettu keskiöön nimenomaan huippu-urheilun edistämisen sekä organisoimisen osalta. Nykyisessä mallissa jäsenseurat ovat enemmänkin asiakkaita, kuin jäseniä. Näin ollen lajiliiton osallistuminen yleiseen keskusteluun ja kehitystyöhön urheilun ja liikunnan parissa on merkittävä. (Opetusministeriö 2009, 14; Opetusministeriö 2010, 28–29.)

Suomalaisiin urheiluseuroihin kytkeytyy 1,8 miljoonaa ihmistä erilaisin roolein. Toimiva ja onnistunut seuratoiminta on vahvasti tämän kaiken pohjana ja sen vaikutus on merkittävä koko yhteiskunnalle. Suomen Olympiakomitea (2024) yhdessä lajiliittojen kanssa toimii edistävänä tukijana ja tarjoaa erilaisia alustoja ammattimaisen seuranjohtamisen saralla. Jäsenseurat tarvitsevat tukea toiminnan ammattimaisen organisoimisen tiimoilta ja tähän vahvasti linkittyy paikallisten ja vapaaehtoisten työntekijöiden hyödyntäminen. Järjestömaailma on murrosvaiheessa ja harrastajamäärien pelätään vähenevän lähivuosina, jos jäsenseurat eivät pysy muutoksessa

mukana. Selkeitä kehityskohteita kauttaaltaan on viestinnän parantaminen, organisaation ammatillinen toiminta sekä lajiliiton tuen mahdollistaminen. Salibandyliiton tuki halutaan tuoda jäsenseuroille näkyväksi ja tapahtumien kautta tämä on koettu monipuoliseksi mahdollisuudeksi. (Salibandyliitto 2024a.)

2.2 Yhteistyö ja kehittämistyön synty

Keväällä 2024 aloitin yhteistyön Salibandyliiton kanssa, joka piti sisällään ammatillisen sekä kehittävän harjoittelun ja tämän opinnäytetyön. Solmimme sopimuksen tämän yhtenäisen kehitystyön ympärille. Ammatillisen harjoittelun aikana tutustuin liiton peruskäytänteisiin sekä syvensin kehittämistyön ideaa. Aloitin ammatillisen harjoittelun aikana suunnittelutyön, tapahtumatuotantoon perehtymisen ja vertaisarvioinnin. Kehittävän harjoittelun aikana tein raportit toteutetuista toiminnoista ja arvioin niiden toistettavuutta sekä soveltuvuutta tulevia kansainvälisiä tapahtumia ajatellen. Toteutin harjoittelut pääosin etänä, täysin tämän kehittämistyön parissa.

Salibandyliiton edustajan Nyrösen (2024) kanssa käydyissä keskusteluissa kävi ilmi, että liiton ja jäsenseurojen välinen yhteistyö oli hyvin yksipuolista. Yhteinen viestintä oli yksisuuntaista, liitolta seuroille ja näin ollen vuorovaikutteinen kommunikointi uupui kokonaan tai sitä oli hyvin vähän. Salibandyliitto organisoii vuosittain isoja tapahtumia lajin parissa ja valitettavasti liiton sekä jäsenseurojen yhteistyö on ollut näiden osalta käytännössä olematonta. Kehittämistyön kautta nähtävissä oli kaksisuuntainen hyöty liiton järjestämien tapahtumien yhteydessä, kun tapahtumien kautta seurojen näkyvyys tulisi kasvaa ja näin ollen tavoittaisi myös ihmiset helpommin yli lajirajojen. Tapahtumien yhteydessä on vahvasti läsnä viestintää, verkostojen luontia, informaation jakamista ja osallisuutta. Tämä on painottunut tällä hetkellä ainoastaan tapahtumassa mukana oleviin tahoihin ja organisaatioihin, mikä rajaa huomattavan määrän potentiaalista osaamista sekä tekijöitä ulkopuolelle.

Salibandyliitolla oli tarvetta kehittämistyölle seurayhteistyön ja tapahtumien osallisuuden sekä vuorovaikutuksen kehittämisessä. Näitä lähdettiin yhdessä pohtimaan ja jossain määrin myös linkittämään toinen toisiinsa. Nopeasti muodostui käsitys siitä, että tarvetta oli isompien tapahtumien yhteydessä järjestettävän ohjelman suunnitteluun sekä toteuttamiseen. Haluttiin kehittää ohjelmaa, joka olisi vuorovaikutuksessa lajiyhteisön, seurojen ja muiden toimijoiden kanssa. Tällaista ohjelmaa ei juurikaan ollut järjestetty aikaisemmin, joten lähdimme liikkeelle lähes tyhjältä pöydältä. Liitossa oli havaittu tapahtumien toteuttamisessa heikkoja signaaleja seurojen

osallisuudesta. Nyrösen alun perin nostamia kehitystarpeita lähdettiin työstämään ja niistä muodostettiin selkeämpi kuva. Kehittämistyön tarve tiivistettiin tapahtuman sisällön kehittämiseen, joka nostaa osallisuuden arvoa ja kehittää vuorovaikutusta eri toimijoiden välillä.

Tapahtumien tuotannon suhteen Salibandyliitolla oli selkeitä suunnitelmia lähitulevaisuudessa. Näitä ovat vuosittaisen Suomen Cupin ottelut, jotka keräävät lajiyhteisöä paikalle. Sen lisäksi Suomessa pelataan miesten maailmanmestaruuskilpailut vuonna 2026 ja vastaavasti naisten maailmanmestaruuskilpailut vuonna 2027. Näihin tapahtumiin odotetaan paljon katsojia, mutta myös selkeämpää yhteistyötä eri seurojen kanssa. Tulevia kansainvälisiä tapahtumia ajatellen kehittämistoiminta tulee todella hyvään aikaan, koska tapahtumien suunnitteluvaihe on vasta suurimmalta osin alkamassa. Tiedostettavia asioita oli, että yhteistyö vaatii sujuvaa viestintää, molemminpuolista hyötyä sekä johdonmukaista toimintaa. (Nyrönen 2024.) Minun rooliksi muodostui toimia asioiden ja ideoiden kokoajana, sekä näiden kehittämismahdollisuuksien havainnoijana. Keräsin taustatietoja sekä keskustelin erilaisten lajivaikuttajien kanssa. Prosessin edetessä työn kuva selkiintyi ja pääsin aloittamaan varsinaisen kehittämistyön. Erilaisten elementtien kiinnittämisen kautta pääsin panostamaan yksittäisten toimintojen suunnitteluun, toteuttamiseen sekä arviointiin, ja tätä kautta niiden kehittämiseen.

2.3 Toimintojen edistäminen

Koska yhteistyön kehittämisessä puhutaan suhteellisen suurista toiminnallisista osista, koettiin järkeväksi toteuttaa pienempiä osioita, joita tässä opinnäytetyössä kuvataan elementteinä. Näitä eri elementtejä yhdistelemällä pyrittiin luomaan toimivampaa kokonaisuutta pidemmällä tähtäimellä. Elementeillä kuvataan erilaisia toimintoja tai muita vaikuttavia tekijöitä kehittämistyön aikana. Osasta elementeistä muodostimme prototyyppisiä, joita pääsimme testaamaan ja arvioimaan U19 Naisten MM- kisojen aikana. Kilpailut järjestettiin toukokuussa 2024 Lahden Urheilu- ja Messukeskuksessa, jonne ehdimme suunnittelemaan elementtejä valituista näkökulmista. Jo ennen tapahtumaviikkoa toteutettiin Ryhmälippukampanjat, joilla pyrittiin aktivoimaan kahteen eri kohderyhmään kuuluvia lajiyhteisön jäseniä sekä muodostamaan vuorovaikutteista viestintää. Lippukampanjoiden lisäksi kävimme läpi millaista vuorovaikutteista ohjelmaa tapahtuman sisälle olisi toteutettavissa lajiyhteisöä ajatellen. Paneelikeskustelu muodostui selkeäksi toiminnalliseksi sekä helposti informaatiota jakavaksi prototyyppiksi. Sen suunnittelu alkoi suhteellisen nopealla aikataululla, jotta toteutus olisi mahdollinen ja sujuva itse tapahtu-

mapäivänä. Näiden lisäksi pyrimme aktivoimaan seuroja osallistumaan itse tapahtuman toteuttamiseen ja sitä kautta nostamaan osallisuuden sekä yhteistyön merkitystä. Kutsuimme paikalle seurojen maskotteja ja pyrimme keräämään tarinoita lajiyhteisön keskuudesta. U19 Naisten maailmanmestaruuskilpailutapahtuman teemana oli ”Jaa tarinasi”, jota pyrittiin myös tuomaan esiin seurojen aktivoimisessa. Vapaaehtoistyö tuli osaksi prosessia kilpailutapahtuman aikana ja sen kehittämisessä nähtiin olevan mahdollisuus seurojen ja liiton välisten yhteistöiden edistämiseksi.

3 LÄHESTYMISTAVAT JA MENETELMÄT

3.1 Toimintatutkimus lähestymistapana

Hyväksi lähestymistavaksi valikoitui toimintatutkimus, jonka avulla saimme kerättyä taustatietoa monipuolisesti. Toimintatutkimus yhdistää tieteellisen sekä käytännöllisyyden koko prosessin ajan (Jyväskylän Yliopisto 2024). Toimintatutkimuksen toteutuminen oli helppoa, koska tein opinnäytetyöprosessin ajan suunnittelua, toteutusta ja arviointia. Koko toiminnan ajan toteutui toimintatutkimukselle tyypillinen lähestymistapa, eli tutkimuksen ja käytännön samanaikaisuus (Puusa & Juuti 2020).

Toimintatutkimuksen periaate poikkesi sellaisten tieteellisten tutkimusten ideologiasta, joissa itse tiedon tuottaminen oli arvokasta. Tutkimuksellisen kehittämistyön suhde oli käytännöllinen ja kehitti nimenomaan tiedon avulla käytäntöjä. Käytännön tutkiminen puolestaan näyttäytyi vahvasti siinä, miten asioita tulkittiin. Kehittämistyön kannalta oli tärkeää nimenomaan tulkinta, joka yhdisti tiedon tekemiseen. Tiedon hankinta oli väline saavuttaa hyötyä käytännöllisyyden edistämiseksi. Tätä opinnäytetyötä tehdessä oli selvästi merkittävää se, että erilaisia asioita päästiin kokeilemaan ja hankkimaan käytännön tietoa usealla erilaisella tavalla. Heikkisen ja Kaukkon (2023) oppaan mukaan ihmisten kanssa vuorovaikutuksessa ollessa tarvitaan käytännön järjeä, joka taas oli vahvasti linkitettyä koko opinnäytetyö prosessin ideaan.

Toimintatutkimuksen lähestymistapa pakotti minut tutkimuksellista kehittämistyötä tekevän vahvasti mukaan toimintaan. Tietoa kertyi laaja-alaisesti ja jo olemassa olevan tiedon yhdistäminen sekä hyödyntäminen oli väistämätöntä. Kokeilu, erilaisten ongelmien ratkaisu ja sitä kautta eteneminen oli mahdollista niin, että jokainen tilanne tunnistettiin ainutlaatuisiksi. Aikaisemmasta tiedosta huolimatta kehittämistyössä tuli aina edetä kokeilemalla. Tiedon käsitteilyn ja sen käytäntöön tuomisen lisäksi prosessiin kuului itsereflektointia. Koska kokemus maailmasta muodostui olennaisesti sosiaalisissa ympäristöissä, tuli tarkastella omia toiminta- ja ajattelutapoja laaja-alaisesti koko prosessin ajan. (Puusa & Juuti 2020.)

3.2 Menetelmävalinnat

Erilaisten menetelmien valinnalla pyrittiin vaikuttamaan toimintatutkimuksen mahdollistaviin aikaansaannoksiin, kun tieteellisen teorian avulla pyrittiin oivaltamaan ja oppimaan uusia asioita käytännön näkökulmasta. Siinä missä käytännön asiat kokivat muutosta, samaan aikaan

kehittävien asioiden ongelmakohtien ymmärrys teoreettisella tasolla syveni. Toimintatutkimukselle tyypillisiä menetelmiä olivat kartoittavat keskustelut, palautekyselyt, havainnointi ja vertailuarviointi. Näitä myös pyrittiin toteuttamaan tässä kehitystyössä mahdollisimman paljon ja laajasti. Laaja-alaisen havainnoinnin myötä pyrittiin löytämään tapoja oppia monipuolisesti uutta tapahtuman toteuttamisesta. Tätä edisti huomattavasti erilaisten elementtien suunnittelu ja toteutus sekä näiden arviointi. Minun kuulumiseni prosessiin ja sen toteuttamiseen vahvisti toimintatutkimukselle ominaisia menetelmiä ja lähestymistapaa. (Puusa & Juuti 2020.)

Tutkimuksellista kehittämistyötä varten tein useamman kartoittavan keskustelun kasvotusten lajin parissa toimivien henkilöiden kanssa, jotta sain kerättyä niin verbaalista kuin non-verbaalista viestiä. Käytin apunani haastatteluille tyypillistä puolistrukturoitua mallia (liite 1.), jossa haastateltava ja haastattelija kävivät vuoropuhelua. Malli toimi niin, että keskustelun edetessä oli helppo tarttua esiin nousseisiin asioihin. Keskusteluihin valikoituneet henkilöt olivat minulle salibandy harrastuksen kautta entuudestaan tuttuja. Tällä pyrin mahdollistamaan hyvät lähtökohdat sille, että myös non-verbaalista viestintää on havainnoitavissa, kun tilanne on todennäköisemmin rento. Koska kartoittavien keskusteluiden luonne oli varsin arkinen, en lähettänyt ennakkoon tarkkoja kysymyksiä. Aihealue ja se mihin keskustelussa mukana olleiden ajatuksia sekä mielipiteitä tullaan käyttämään, olivat tiedossa ennakkoon haastateltavilla. (Tampereen Yliopisto 2024.)

Havainnointi on yksi yleisimmistä menetelmistä toimintatutkimuksessa. Tein havainnointia olemalla osana itse havainnoitavaa kohdetta. Kirjasin kaikista erilaisista toiminnoista merkintöjä havainnointipäiväkirjaani. Havainnoista muodostettu teoria oli todellista ja perustui faktoihin. Laadullinen lähestymistapa toimi pohjana koko prosessille, jonka aikana oli tarkoitus pysyä löytämään tutkimisen sekä tulkintojen kautta uudenlaista näkökulmaa toiminnalle. Havainnointia tehdessä pyrin tunnistamaan erilaisia näkökulmia, joita olivat totuusarvo, sovellettavuus, loogisuus sekä neutraalisuus. Näiden näkökulmien avulla havainnointien tulkinta voitiin viedä niin pitkälle, että sitä voitiin käyttää toiminnan teoriapohjana ja tulkita osana tutkimuksellista kehittämistyötä. Koska toimintatutkimuksen idea ei ole yksiselitteisesti väittää jonkun asian olevan yhdenlaista, myös havainnoiteja tehdessä pyrin keskittymään olennaiseen osaan eli käytännön ja ymmärryksen lisäämiseen toiminnasta. (Heikkinen & Kaukko 2023.)

3.3 Palvelumuotoilu ja vertailukehittäminen

Kehittämisen prosessi muodostui väistämättä palvelumuotoilusta tuttuihin kaavoihin, jolloin luodaan jotain toimintoa näkyväksi. Tuotiin esiin konkreettisia näytteitä ja viestitään uudelta palvelulta, joka herätti asiakkaiden mielenkiinnon vaikkei he sitä olleet ajatelleet tarvitsevänsä. Tärkeintä oli löytää tuote tai palvelu, jonka kautta asiakas koki saavansa rahoillensa välitöntä vastinetta. Tämän edellytyksenä oli, että prototyyppien kehittäminen vietiin niin pitkälle, että niistä oltiin valmiita maksamaan. Palvelumuotoilussa käytetään usein erilaisia menetelmiä ja yksi niistä oli havainnointi. Yhdessä muiden tiedon keruun kanssa havainnoinnin avulla pyrittiin ymmärtämään paremmin ihmisten käyttäytymistä, näkemään uudelta mahdollisuuksia ja suunnittelemaan toimivampia palveluita. Tämä kaikki mahdollistui sillä, että havainnointi oli osana tutkimusaineistoa, ja se oli tehty tukemaan tavoitetta. (Tuulaniemi 2011.)

Jotta saimme monipuolistettua uuden palvelun kehittämistyötä, käytimme menetelmänä myös vertailukehittämistä. Sen peruslähtökohtana oli kiinnostus siitä, miten muut, esimerkiksi organisaatiot tai työyksiköt toimivat. Vertailukehittämisen avulla tutkittiin sitä, miten toiset olivat saaneet jonkun asian toimimaan menestyksekkäästi. Toimivista toimintatavoista kerättiin oppia ja niistä voitiin ottaa mallia oman toiminnan kehittämiseen. Vertailukehittäminen aloitettiin hyvällä pohjustustyöllä, johon kuului kehittämistä tarvitsevan kohteen tunnistaminen ja vertailukohteen etsiminen. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 163.) Impiön (2022) Vertailukehittämisen kolme selkeätä työvaihetta ovat tutkimus (datan kerääminen), tulkinta (datan ymmärtäminen) ja toiminta (ymmärryksen vieminen käytäntöön).

Tavoitteiden saavuttamiseksi tuli tulkita erilaisia toimintoja, liittää yhteen havainnoinnin sekä vertailukehittämisen tuomat tiedot. Haasteeksi nousi näiden kahden menetelmän osalta erilaisten esimerkkien puute. Oli vaikea löytää relevanttia tietoa osallisuutta sekä vuorovaikutteista ohjelmaa sisältävistä osioista urheilutapahtumissa. Sovellettavaa taustatietoa kehittämistyön suunnittelun tueksi haettiin vertailukehittämisen avulla erilaisista salibandytapahtumista keväen 2024 aikana.

4 TIETOPERUSTA

4.1 Arvot

Salibandyliitto toimii lajin edistäjänä Suomessa ja kansainvälisesti. Suomessa liitto organisoii ja ohjaa salibandyn harraste- ja kilpatason toimintaa, sekä sählyn harrastamista. Kaiken perustana toimii vahva visio siitä, että Suomi menestyy salibandyn parissa ”ilolla ja ylpeydellä”. Tämä vaatii suosion kasvua, seurojen elinvoimaisuutta ja sitä, että Suomi todella olisi paras salibandymaa. Liiton perusarvoihin oli kirjattu vuoden 2026 strategiaan vastuullisuus, avoimuus, yhteisöllisyys ja ennakkoluulottomuus. Vastuullisuus näkyi vahvasti liiton perustoiminnoissa, kun lajiyhteisön kanssa oli ratkaistu kestävän kehityksen ongelmia. Liitto pystyi vaikuttamaan asemansa kautta ydintoimintaansa laajempiin kysymyksiin. Huippu-urheilun sekä liikunnan vastuullisuus oli otettava kaikessa huomioon, mutta se myös mahdollisti kestävämpien ratkaisujen löytämisen suurempiin ongelmiin. (Salibandyliitto 2024b.)

Salibandyliiton perusarvoissa näkyvät myös hyvinvoinnin edistäminen. Suomen Olympiakomitean lausunnossa (2023) nostettiin esille merkittävimmiksi tekijöiksi liikunnan ja urheilun merkityksestä hyvinvoinnin ja yhteiskunnan terveyden tilan ylläpitämiseen. Liikunnalla tiedetään olevan monenlaiset positiiviset vaikutukset ja salibandy ei urheilulajina poikkea näistä. Myönteisiä vaikutuksia on niin fyysisen terveyden ja hyvinvoinnin osalta, kuin myös oppimisen yhteisöllisyyden ja mielenterveyden kannalta. Salibandy liikuttaa yli 700 jäsenseuransa avulla yli 45 tuhatta suomalaista. Seuratoiminta onkin suurin kansanliike Suomessa, joka edistää hyvinvointia valtakunnallisesti. Koska Salibandyliitto on kattoseura lajiseuroille, sen edistämät toiminnot keskittyvät myös siihen suuntaan vahvasti. Yleisellä tasolla kehitettäviä asioita on viestintä ja vuorovaikutteisen yhteistyön tekeminen sekä lajinäkyvyyden parantaminen. Näiden eteen liitto tekee jatkuvasti töitä yhteistyössä jäsenseurojensa kanssa. (Salibandyliitto 2024; Nyrönen 2024.)

Salibandyliiton strategiassa (2024b) esitetty avoimuus viittasi arvomaailmaan, joka jakaa avoimesti olemassa olevaa tietoa. Organisaation ja tieteen sekä tutkimuksen avoimuutta voitiin tarkastella yhteneväisin periaattein. Molempien lähtökohtina oli edistää toimintaa, sekä parantaa vaikuttavuutta. Tiedon jakamisella edistetään merkittävästi tasa-arvoa ja se mahdollistaa uusien ideoiden synnyn. (Avoimen tieteen koordinaatio & Tieteellisten seurain valiokunta 2020.)

Ennakkoluulottomuus oli vaikea tunnistaa ja tulkita itse organisaation toiminnoista. Ennakkoluulottomuus näkyi suurimmalta osin sitä kautta, että salibandy haluttiin tuoda esiin siten, että laji sopii kaikille. Meillä jokaisella on ennakkoluuloja, joten niin myös organisaation työntekijöillä näitä väistämättä esiintyy. Ennakkoluulot eivät ole aina huono asia, ne antavat meille merkittävät edellytykset tehdä monimutkaisista asioista yksinkertaisempia. Pahimmillaan ennakkoluulot kuitenkin jakavat meidät perusteettomasti ryhmiin tai luokkiin. Urheilun parissa ei ole syytä jakaa ketään ennakkoluulojen perusteella mihinkään luokkiin. Kaiken toiminnan tulisi näkyä urheilijoiden, vapaaehtoisten ja muiden suuntaan ennakkoluulottomana, jotta yksilöä ei asetettaisi oletusten mukaan tiettyyn rooliin. (Peda.net 2024.)

4.2 Osallisuus

Tutkimusten mukaan osallisuus tuo lisää mahdollisuuksia toimia ja se vahvistaa meidän jokaisen hyvinvointia. Osallisuuden syntyminen tarvitaan tilaa ja tilaisuuksia, jotta yksilön oma tunne muodostuu osallisuudestaan. Yhteisissä tiloissa yksilölle muodostuu tilaisuus saada kohtaamisten ja toimimisen kautta kokemus vaikuttamisesta ja toimijuudesta. Osallisuuden tunne vahvistaa turvallisuuden tunnetta, joka puolestaan ehkäisee aineetonta köyhyyttä. Osallisuudella on suuri merkitys yhdenvertaisemman toiminnan perustana, jonka kautta meillä jokaisella on mahdollisuus nähdä maailmoja vaihtoehtoisin silmin. Osallisuuden kehittäminen on ennen kaikkea ihmisarvon takia tehtävää työtä. (Terveystieteiden tutkimuskeskus 2023, 19–23.)

Koska osallisuus on monisyinen ja monilla tavoin yhteiskuntaan myönteisesti vaikuttava tekijä, sitä haluttiin myös edistää salibandy tapahtumissa. Osallisuuden sisälle kytkeytyi monella tapaa vaikuttamisen mahdollisuus, kuuluksi tuleminen sekä merkityksellisyyden tunne siitä, että olimme osana kokonaisuutta. Tapahtuman suunnittelussa näitä pyrittiin pohtimaan, ja nostamaan esille tilanteita, joissa seurat tai yksittäiset joukkueet voisivat olla vaikuttamassa ohjelman luonteeseen. Koska osallisuus on yksilöstä lähtevää, pohdimme myös pitkään sitä kuka tai ketkä ovat ne tahot, joihin meidän tulee saada yhteys. (Terveystieteiden tutkimuskeskus 2023, 14–17.)

Osallisuus on käsitteenä monimuotoinen ja sen vaikutukset laaja-alaisia. Tässä työssä tarkastelin osallisuutta tapahtumatuotannon sekä urheilun näkökulmasta. Ylläpidettäviä ja kehitettäviä asioita olivat osallisuutta tarkasteltaessa luottamus, palvelut, tieto, taito, toiminta ja yhteiset merkitykset. Luottamus on edellytys vuorovaikutukselle, se edistää toimintaympäristön hallit-

tavuutta sekä ennakoitavuutta. Oli tärkeä tunnistaa, että olemme riippuvaisia toinen toisistamme, joten luottamuksen syntyminen tapahtuman tuotannossa oli pakollinen osallisuutta ylläpitävä osa. Ja koska riippuvuus toinen toisista oli välttämättömyys, tuli keskinäisen kunnioituksen olla lähtökohtana toiminnalle. Kaikki lähtee yksilön tunteesta tulla nähdyksi ja kuulluksi, jolloin usko omiin mahdollisuuksiin kasvaa ja tätä kautta henkilökohtainen toimintakyky lisääntyy. Tämän kaiken toteutuessa yksilö tuntee osallisuutta ja sitä kautta toiminta on onnistunut osallisuuden näkökulmasta. (Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2023, 17; 2017, 9.)

Tapahtuman tuotantoa suunnitellessamme täytyi tarkastella palveluita kohderyhmä huomioiden. Ihmisistä on lähtökohtaisesti tullut valveutuneempia sellaisten palveluiden ja kysymysten suhteen mitkä heitä itseään koskettaa. Tämä johtaa aktiivisempaan osallistumiseen ja sitä kautta luonnolliseen osallisuuden tunteeseen. Viime vuosina keskustelu oli kääntynyt yhteisöllisyydestä osallisuuden ympärille muodostuvalle toiminnalle. Periaate ei ollut vuosien varrella muuttunut mihinkään, mutta sen tunnusmerkit olivat hakeneet uudenlaista lähestymistapaa. Yhteisöllisyys lisää yhtä lailla tasa-arvoisia mahdollisuuksia olla osana jotain, niin kuin osallistava toimintakin. Selkein tunnusmerkki yhteisöllisen ja osallisuuden välillä oli yksilön tarkastelu. Osallisuus korostaa yksilön vastuuta nähdä ja tunnistaa niitä palveluita, joissa itse haluaa vaikuttaa. Näin ollen myös osallisuuden arvon nousu korostuu tilanteissa, joissa meitä jokaista tarvitaan mukaan. Osallisuutta pyritään tuomaan esiin vahvasti organisaation viestinnän kautta. Hyvänä esimerkkinä toimii yhteisölle luodut verkostot, joiden avulla osanottajien välille muodostuu kommunikaation, dialogin, keskustelun ja argumenttien kautta tiedon vaihtamista. Tällaisen toiminnan kautta osallisuus korostuu, koska toiminnassa ei nouse esiin hierarkkista järjestystä vaan valitsevana elementtinä on tasavertaisuus. (Litmanen & Meriluoto 2019.)

4.3 Viestintä ja vuorovaikutus

Vuorovaikutus on tilassa ja tilanteessa syntyvää kehollista sekä sanallista viestintää. Se muodostuu siitä, kun vuoroin toinen vaikuttaa ja sitten taas toinen. Silloin kun, et itse ole vaikuttajana koet vaikuttamista. (Markkanen 2018.) Vuorovaikutusta ilmenee kaikkialla ja kaiken aikaa. Se on kommunikaatiota, joka syntyy kahden tai useamman ihmisen välille. Hyvässä vuorovaikutussuhteessa ihmisten välille syntyy yhteys, kun ihmiset reagoivat toistensa viesteihin omaloitteisesti ja ovat tilanteessa läsnä. Mikäli vuorovaikutus puuttuu täysin ihmisten väliltä, se voi aiheuttaa vahvojakin negatiivisia tunteita. Jokaisella meillä on myös pelkoja, jotka voivat vaikuttaa rajoittavasti vuorovaikutustilanteeseen. (Väestöliitto 2024.)

Viestintää ja sen oikeuksia määritetään neljän kategorian avulla, joita ovat pääsy, saatavuus, yksityisyys ja dialogisuus. Viestinnän kautta käsitellään, omaksutaan yhteisiä toimintatapoja sekä toimitaan yhdessä. Yleisesti ottaen se on toimintaa, joko yksisuuntaisesti viestijältä vastaanottajalle / vastaanottajille tai kaksi- tai monisuuntaista vuorovaikutusta. Koska viestintä on isolta osin saavutettavuuden kanssa linkittyneenä, sitä tarkastellessa on tärkeä muistaa kuluttajasuojalain (21.1.1978/38) ja tietosuojalain (1050/2018) määrittämät säännökset. Tähän prosessiin liittyvään viestintää voi nostaa osittaisen suoramarkkinoinnin, jota toteutettiin kohdemarkkinoinnin kautta. (Hirvonen & Kinnunen 2020; Horowitz, Nieminen, Alen-Savikko, Ala-Fossi, Hilden, Jääsaari, Karppinen & Lehtisaari 2019.)

Åbergin (1996; 2010) mukaan viestintää on laajasti tulkiten kaikki yhteisön viestintä. Siihen luetaan epävirallinen ajatusten ja tietojen vaihto sekä keskustelu tilanteet, joissa yhteisön jäsenet viestivät toisilleen. Avoimen ja välittömän viestinnän tukeminen ja sitä kautta työyhteisön mahdollisuuksien esiin tuominen edesauttaa työyhteisön hyvinvointia. Viestintä tulee erottaa tiedottamisesta ja tiedonvälittämisestä, joiden prosessi on täysin yksisuuntaista. Viestintä pitää sisällään aina ajatuksen vuorovaikutuksesta. Siihen sisältyy tulkintoja niin tiedon tuottajan kuin sen vastaanottajan puolelta. (Lohi 2020.) Nyrösen (2024) kanssa käydyistä keskusteluista ja kirjaamista merkinnöistä havainnointipäiväkirjaani kävi ilmi, että Salibandyliiton ja jäsenseurojen välillä oli juuri tiedottamista ja tiedonvälittämistä viestinnän sijaan. Totutuista käytännöistä haettiin päästä eroon ja merkintöjeni mukaan nimenomaan isojen tapahtumien kautta saada viestintää parannettua liiton sekä jäsenseurojen välillä.

Organisaation toteuttamassa viestinnässä tulee ottaa huomioon yleiset säännökset, joita tietosuojalaki (1050/2018) ja kuluttajasuojalaki (20.1.1978/38) määrittelee. Markkinointiin ja muuhun viestintään vaikuttavat laki sähköisen viestinnän palveluista. Tietosuojalaki määrittää henkilötietojen käsittelyä Suomessa. Lakia sovelletaan, kun yksittäisen henkilön tietoja tallennetaan ja käsitellään. Tietojen kerääminen tulee olla perusteltua ja niiden listaaminen suojatulla alustalla. Kuluttajasuojalaki määrittelee Suomessa sen, miten myyntiä ja markkinointia saa toteuttaa yksityishenkilölle. Laki suojaa kuluttajaa epäasialliselta ja sopimattomalta toiminnalta. Markkinointi ei saa olla harhaanjohtavaa, siinä tulee esiintyä selvästi kaupallinen tarkoitus sekä totuus markkinoitavasta kohteesta. Markkinoinnin tai asiakassuhteen aikana ei saa jättää antamatta sellaisia tietoja, jotka asiayhteydessä ovat asiakkaalle välttämättömiä ostopäätöksen tai muun vastaavan tekemisessä. (Kuluttajasuojalaki 20.1.1978/38; tietosuojalaki 1050/2018.)

Salibandyliiton toimintasuunnitelmassa kuvattiin viestintää, joka oli vahvasti yksisuuntaista lajin harrastajille ja seuraajille, median edustajille sekä yhteistyökumppaneille. Yhdeksi tavoitteeksi oli asetettu huippusalibandyn tapahtumien kehittäminen entistä kiinnostavammaksi ja kaupallisesti kannattavaksi. Toimenpiteisiin oli kirjattuna toteutuksen tapahtuvan seurojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Mainittuna oli myös laadukas suunnittelu, kohdemarkkinointi ja tehokkaat kumppanuudet. (Salibandyliitto 2023.)

Organisaation viestintään vaikuttavat monet tekijät ja läpinäkyvyys alkaa olla enemmän sääntö kuin poikkeus toiminnassa. Läpinäkyvyys saattaa organisaation toiminnan ulkopuolisten arvioitavaksi ja tarkasteltavaksi, mutta myös mahdollistaa avoimen keskustelun toiminnan ympärillä. Toiminnassa tulee huomioida, että organisaation kokema läpinäkyvyys ei välttämättä vastaa suoraan sidosryhmän kokemaan läpinäkyvyyteen. Tämä tulee huomioida, jotta ei synny eettisesti epäilyttävää viestintää. Läpinäkyvyyden avulla voidaan nostaa mm. organisaation sosiaalista pääomaa, jota myös Salibandyliitto halusi toiminnassaan kehittää. On tärkeää löytää optimaalinen läpinäkyvä viestinnän määrä, jotta tärkeä tieto ei huku ja tiettyjen yksityiskohtien poisjättäminen ei vaikuta salailulta. (Luoma-Aho 2015.) Salibandyliitto toteuttaa läpinäkyvää materiaalia, joita ovat mm. toimintasuunnitelmat, strategiat ja hallituksen kokouksissa käsiteltyjen asioiden raportit. Tapahtumatuotannon osalta läpinäkyvää materiaalia olivat lähinnä kuvat ja uutiset tapahtuman suunnittelun sekä toteutuksen aikana.

4.4 Yhteistyö

Salibandyliiton toimintasuunnitelmassa (2023) nousi esiin, että lajiliitto haluaa tehdä kehitystyötä yhdessä jäsenseurojen kanssa. Tavoitteena oli vahvistaa lajin elinvoimaisuutta ja näkyvyyttä valtakunnallisesti. Liitto tarjosi mahdollisuuden tulla mukaan erilaisiin tilaisuuksiin, jotka antoivat tilan alueellisen yhteistyön syntymiselle. Tilaisuuksien tarkoituksena oli saada aikaan yhteistyön avulla kehitystä, kuulla seurojen arkea ja käynnistää erilaisia prosesseja.

Niin kuin kaikki muukin, myös yhteistyö lähtee liikkeelle yksilön taidoista ja ymmärryksestä. Yhteistyön tekeminen vaatii ihmiseltä halua toimia yhteistyössä toisten kanssa ja näin ollen altistaa omat näkemykset sekä mielipiteet tarkasteltaviksi. Yksittäiseltä henkilöltä vaaditaan irrottautumista omasta logiikasta ja taitoa heittäytyä prosessin mukaan. Erilaiset persoonatyypit näyttäytyvät yhteistyötä tehdessä eri lailla, joku voi vetäytyä kokonaan päätöksenteosta, yksi esittää mielipiteitään jyrkästi muiden näkemyksiä huomioimatta ja toinen mukautua kaikkeen omista näkemyksistään ja mielipiteistään huolimatta. Tärkeintä on, että ymmärtää yhteistyön

vaativan taitoa ilmaista omat ajatukset, toiveet ja tarpeet. Hyvät tunnetaidot edistävät myös yhteistyön onnistumista, kun osaat ilmaista tunteesi, annat muille mahdollisuuden ymmärtää sinua. Niin tärkeää, kuin omien näkemyksien sanoittaminen onkin, ei voi koskaan unohtaa kuuntelemisen tärkeyttä. Toisen mielipiteistä kiinnostuminen, aito kuuntelu ja ymmärtäminen vaatii meiltä jokaiselta pysähtymistä hetkeen. Tuolloin asetamme omat näkemyksemme sivuun ja annamme niiden kehittymiselle tilaa. Silloin syntyy vastavuoroisuutta, antamisen ja saamisen mahdollistamaa vuorovaikutusta. Tämä kokonaisuus edistää merkittävästi onnistuneen yhteistyön tekemistä ja voi parhaimmillaan saada aikaan merkittävää kehitystä. (Ilmakangas 2020.)

Yhteistyö vaatii kahden tai useamman toimijan yhteistä prosessia. Roolit ja panos voivat vaihdella, mutta jokaisen toimijan tulee olla osana, jotta toimintaa voidaan kutsua yhteistyöksi. Yhteistyö vaatii ihmisten välistä vuorovaikutusta. Sen yleisimpiä tarkoituksia organisaatioiden välillä on tavoitteellinen ja aktiivinen toiminnan kehittäminen. Parhaimman tuloksen saa silloin, kun osallistuvat organisaatiot ovat vapaaehtoisesti toiminnassa mukana, ja näin motivaatio lähtee heistä itsestään. Yhteistyön edistämistä voidaan tarkastella kahdesta eri näkökulmista, jotka ovat tiimityöskentely ja verkostoituminen. Nämä näkökulmat edistävät yhteistyöprosessia, ja monipuolista vuorovaikutusta. (Aira 2012, 45–47.)

Yhteistyö perustuu vuorovaikutuksen lisäksi luottamussuhteeseen. Erilaisten tahojen tapaaminen ja näiden kanssa verkostoituminen edistää yhteistyön syntyä. Yhteistyön edellytyksenä on keskinäisen kilpailun unohtaminen, jotta jokainen organisaatio voi hyötyä yhteistyön tuloksia samassa suhteessa. Motivaation lähteenä tulisi olla yhteisen tavoitteen toteuttaminen, ja yhteistyö prosessi, jossa jokaisella on oma oleellinen paikkansa. (Vates-säätiö 2019, 14–15.)

5 HAVAINNOINTI KEHITTÄMISMENETELMÄNÄ

5.1 Havainnoinnin tausta

Heti prosessin alettua aloin tekemään taustatyötä ja lukemaan erilaisia materiaaleja, joita Salibandyliitto oli tuottanut viimeisten vuosien aikana. Luin lukuisia liiton hallitustiedotteita ja poimin sieltä avainsanoja sekä erilaisia mainintoja yhteistyöstä seurojen suuntaan. Tein huomion, että alueet ja harrastaminen näkyivät hyvin vähän hallituksen tiedotteissa, mutta minulle selvisi aiheesta keskustellessa, että näistä puhutaan paljon, mutta konkreettisia tavoitteita ei ole kirjattu pöytäkirjaan.

Tutustuin Salibandyliiton verkkosivuille ja seuroille suunnattuihin materiaaleihin. Materiaalipankista ei löytynyt minkäänlaista ohjeistusta viestintään tai siihen, mitä tapahtumia lähitulevaisuudessa oli tulossa, joihin seurat voisivat ilmoittaa osallistumisestaan. Kirjasin ylös havainnotpäiväkirjaani muistiin esiin nousseita kysymyksiä, joita käsittelin yhdessä Salibandyliiton henkilöstön kanssa. Olin kiinnostunut, kuinka uudet jäsen seurat toivotetaan tervetulleeksi ja kutsutaanko heitä Salibandyliiton järjestämiin tapahtumiin erityisesti ensimmäisen jäsenvuotensa aikana. Toivoin saavani tätä kautta jonkinlaista pohjaa sille, miten kutsuja ja kohdennettua markkinointia liitossa toteutetaan. Kirjasin ylös suurimpien seurojen nimiä ja tutustuin heidän tapahtumaviestintäänsä verkkosivujen kautta. Poimin avainsanoja mitä niissä esiintyi ja yksi niistä oli ”seurapäivä”. Tämä jäi elämään mieleeni ja seurapäivä idea olikin osana suunnittelu-prosessiamme ja toteutettua tapahtumapäivää. Tapahtumapäivien teemoittelu oli yksi osa U19 Naisten kilpailutapahtumaa ja seurapäivästä muodostui yhden päivän teema, johon linkitimme seurojen aktivoinnin.

5.2 Tapahtumiin tutustumista

Minulle oli tärkeää tehdä havainnointia monenlaisissa eri tapahtumissa suunnitteluvaiheen aikana. Kävin katsomassa eri salibandyseurojen järjestämiä pelitapahtumia ja havainnoin niissä olevia elementtejä, joita oli toteutettu joko omalle seuralle tai yleisesti lajiyhteisölle. Yleisellä tasolla seurojen toiminta ei juurikaan näkynyt kotiotteluissa, lähinnä esiin nousi seurojen asut mitä katsomossa saattoi havaita yleiskuvaa tarkastellessa. Seura-asujen lisäksi tapahtumapaikalla oli havaittavissa urheilutapahtumiin yleistä toimintaa, kuulutukset, pelaajaesittelyt sekä kahviot. Yksi selkeä ero näihin perustoimintoihin oli Tampereen Classicin toteuttama kotijouk-

kueen esittely, johon oli tuotu mukaan valotehosteita. Tämä oli täysin poikkeava muista näkemistäni tapahtumista. Pelaajat asettuivat kentälle määrätuille paikoille, johon spottivalo kohdistui heidät esiteltäessä. Tämä loi hienon ja arvokkaan tunnelman. Näinkin yksinkertainen valoilla tehty lisäarvo perinteiseen tapahtumaan toi uudenlaista näkemystä rikkoa perinteisiä toimintoja.

Espoon Oilersin tapahtumassa oli tehty hyvin systemaattisesti pelaajien nimikirjoitusten jako aina kotiotteluiden päätyttyä. Kuuluttaja kertoi pelin aikana, ketkä pelaajat olivat tavattavissa kyseisen ottelun jälkeen ja oletin tämän olleen monelle nuorelle kuukauden, ellei jopa viikon kohokohta. Vastaavasti Jyväskylän Happeen kotiotteluissa oli huomioitu lapset ja nuoret erityisen hyvin. Erätauolla oli mahdollisuus mennä kentälle vetämään rankkareita seura edustavalle maskotille Heimohirvelle. Kentällä oli myös tilaa muun energian purkamiseen, joka heijastui lukuisten lapsiperheiden osallistumiseen kotiotteluihin. Happee oli onnistunut toteuttamaan tapahtumaan osallistavaa sisältöä, joka heijastui puolestaan lajiyhteisön aktiiviseen tapahtumiin osallistumiseen.

Halusin tehdä havainnointia myös osallisuutta sekä vuorovaikutteista ohjelmaa tarkasteltaessa urheilutapahtumien ulkopuolella. Harrasteteatterin puolelta sain kokemusta siitä, miten esiintyvät taiteilijat pystyvät luomaan tilan, jonne täysin ulkopuolinen katsoja solahti mukaan tuntemaan ja kokemaan kaiken mitä siinä hetkessä oli läsnä. Tämä oli täysin mystinen tila, johon parhaimmillaan meidät voidaan taiteen keinoin saattaa. Tila, jossa ei ollut aikaa ennen tai jälkeen, oli vain se hetki, jossa yhdessä olimme. Vaikka se ei ollut suoraan yleisöä osallistavaa, se oli kuitenkin niin vahvasti vuorovaikutteista ja jokaisen läsnäolijan huomioonottavaa, että tuotti osallisuuden tunnetta. Tauon aikana jokainen katsoja oli yhtä, tietäen, että kaikki olivat eläneet tuota samaista hetkeä heidän kanssaan. Tämä oli merkittävä asia, ja jossain määrin varmasti se syy sille miksi teatteria kulutetaan. Vastaavanlaista kokemusta voi kokea myös urheilutapahtumissa katsojana, kun hallin tunnelma nousee kattoon ja kaikki ovat tapahtumassa intensiivisesti mukana.

5.3 Vapaaehtoistoiminta

Tutustuin vapaaehtoistoimintaan kisojen aikana aivan uudella tavalla. Näin ensimmäistä kertaa miten tapahtuman toteutuksessa vapaaehtoisten läsnäoloa ja osaamista hyödynnettiin. Tämä antoi aivan uudenlaisen käsityksen sille mistä olin kuullut paljon puhuttavan tapahtuman suunnitteluvaiheessa. Salibandyliitto toivoisi tulevaisuudessa seurojen ja joukkueiden osallistuvan vapaaehtoisina tapahtuman toteutukseen ja tätä kautta tuovan lisää lajiyhteisön ja liiton väliseen

vuoropuheluun. Kisojen aikana kehittämisprosessin osaksi tuli myös ideapankiksi kutsuttu elementti yhteistyön ja osallisuuden huomioimiseen.

Koska tulevaisuudessa Salibandyliitto tulee tekemään tapahtumia, joihin linkittyy vahvasti myös vapaaehtoistoiminta, oli tärkeää tunnistaa toiminnan heikkoudet sekä vahvuudet. Havaittiin, että vapaaehtoistoiminnan yhtenä heikkoutena oli, että joku jättää aina saapumatta paikalle. Näin ollen reaktiivisuus, sopeutuminen ja suunnitelma b:n olemassaolo oli jatkuvasti läsnä. Vapaaehtoisten väistämättömiin poisjäänteihin ei pysty vaikuttamaan, mutta ryhmän vetäjien tulisi käydä läpi miten tällaiset tilanteet ratkaistaan. Prosentuaalista määrää meillä ei ole tämän tapahtuman osalta sen suhteen, kuinka moni vapaaehtoisista jätti saapumatta paikalle ilmoittautumisestaan huolimatta. Liiton toiminnan tulisi olla sellaista, että vapaaehtoiset tietävät mitä heiltä odotetaan ja mihin he ovat sitoutumassa. Tämä luo varmuutta sille, että vapaaehtoinen tietää mihin on osallistumassa ja miten käytännön asiat järjestyvät tämän kaiken osalta suhteessa muuhun elämään. Kilpailutapahtuman aikana vapaaehtoiset oli jaettu eri tiimeihin, joita johti yksi tai kaksi määrättyä henkilöä. Ryhmän vetäjän vastuulla oli myös tiimihengen luontiin vaikuttavien seikkojen huomiointi. Tiimipalaverit, perehdytys ja työnjako nousivat esiin, joiden kautta yksilön osallisuuden tunne oli myös mahdollista toteuttaa.

Edellä mainitut seikat tuli ottaa huomioon ja näin ollen oli tärkeää tuoda esiin, millaisia havaintoja vapaaehtoiset tekivät tapahtuman toteuttamisesta. Loin tapahtuman päätteeksi vapaaehtoisille ideapankin, jonne he saivat käydä laittamassa ylös erilaisia huomioita tapahtuman tekemiseen liittyvistä seikoista. Jotta vapaaehtoisten havainnoiteja olisi helpompi jäsenellä tein yhdeksän eri osa-aluetta alustalle, joiden alle pystyi lisäämään tätä aihetta koskevan kommentin anonyymisti. Jaoin linkin tapahtuman vapaaehtoisille suunnatulla Facebook-kanavalla, jonka kautta halukkaat saivat käydä lisäämässä ideapankkiin ajatuksiaan.

1. Ideapankin osa-alueet
2. Viestintä ennen tapahtumaa, sen aikana ja jälkeen
3. Roolitus ja työtehtävät
4. Taukotila, vapaaehtoisille suunnatut ruuat / juomat
5. Saapuminen tapahtumapaikalle, oleminen siellä ja lähteminen sieltä
6. Työpiste / työtila
7. Vapaaehtoisten työasu (t-paita ja huppari)
8. Mitä jäi uupumaan (työtehtävät, infot)
9. Muita ideoita ja ajatuksia

6 KEHITTÄMISESSÄ KÄYTETYT ELEMENTIT JA NIIDEN TOTEUTUS

6.1 Suunnittelun tausta

Elementtien suunnittelun pohjana toimivat kartoittavat keskustelut, joita kävin lajin parissa toimivien henkilöiden sekä liiton työntekijöiden kanssa. Näiden pohjalta lähdin rakentamaan kokonaiskäsitystä siitä, millaisia elementtejä tapahtuman tuotannon sisälle oli mahdollista toteuttaa. Keskustelujen avulla sain selville, miten lajin harrastajia pystymme lähestymään. Sain myös korvaamatonta tietoa paneelikeskustelun käytänteistä ja mahdollisuuksista informaation jakamisen näkökulmasta. Tiedon hankinnan avulla pyrin lisäämään ymmärrystäni toteutettavien elementtien osalta, jotta käytännön toteuttaminen oli mahdollista. Havainnointipäiväkirjani merkinnöissä oli lukuisia aihioita ideoista ja näiden variaatioista, joista sitten lopulta valikoitiin suunnittelua, toteutusta ja arviointia vaatineet elementit. Kävin läpi myös kokonaiskuvan, ja tarkastelin eri aihioita tavoitteiden kautta. Valintaan vaikuttivat elementtien toistettavuus, oletettu osallisuuden arvon nosto, vuorovaikutuksen lisääminen ja yhteistyön edistäminen. Viimeinen tarkasteltava asia oli resurssien riittävyys ja sitä kautta prosessin kokonaislaajuuden rajaaminen.

6.2 Prototyypit

Kehittämistyön perusideana oli lähteä luomaan uudenlaisia elementtejä tapahtumien järjestämisen yhteyteen. Näitä eri elementtejä lähdettiin ideoimaan yhdessä Salibandynliiton henkilökunnasta nimettyjen henkilöiden kanssa. Nimesimme prototyypeiksi ne elementit, joita pääsimme testaamaan ja analysoimaan kilpailutapahtuman yhteydessä toukokuussa 2024. Prosessin aikana tuli noudattaa organisaation perusperiaatteita ja tuoda ilmi, mitä tällä haetaan sekä mitä pyritään kehittämään. Toteutuksen toivottiin olevan avointa sekä luottamusta herättävää toimintaa.

Prototyyppien valintaan vaikutti perusajatus tapahtuman järjestämisen suunnittelusta. Niiranen (2020) esittää tapahtumajärjestäjän oppaassa peruselementit, jotka tulee suunnittelussa ottaa huomioon. Asioita, joihin kiinnitimme huomiota ovat aikataulu, budjetti, kohderyhmän valinta, markkinointi ja jälkimarkkinointi. Edellä mainittujen lisäksi meidän tuli huomioida se mitä ta-

pahtuman yhteyteen järjestettävä ohjelma voi pitää sisällään. Käytettävissä olevat resurssit olivat heti alusta asti tiedossa, näitä olivat edellä mainittujen lisäksi myös minun työskentelyaikani. Keskiössä oli myös ajatus siitä, että nyt testattiin sisältöä, jota voidaan toteuttaa Suomessa järjestettävien aikuisten Salibandyn MM-kilpailujen yhteydessä vuosina 2026 ja 2027.

6.3 Ryhmälippukampanjat

Pääasiallinen tarkoitus oli päästä kokeilemaan ja kehittämään palveluita, jotka nostaisivat merkittävästi tapahtuman osallisuutta ja vuorovaikutteisuutta. Yhdeksi elementiksi muodostui ryhmälippukampanjat, joiden avulla toivoimme löytävämme lajiyhteisöstä niitä ihmisiä, joiden avulla saisimme tavoitettua tapahtumaan osallistumisesta kiinnostuneita tahoja. Halusimme toteuttaa ryhmälippukampanjat, jotka mahdollistaisivat lajiyhteisön mukaan tulon mahdollisimman matalalla kynnyksellä. Tämän toteuttamiseen käytettiin pääasiassa aikaa ennen tapahtumaviikkoa. Ryhmälippukampanjojen luonti aloitettiin siitä, että kävimme läpi myytävät tuotteet sekä alustat, jonka kautta itse tilaukset voitaisiin kerätä. Salibandyliiton henkilökunnan kautta minulle tuli esimerkkitapaus Finhockeyn (2024) tekemästä lomakkeesta, jossa oli samanlainen idea, jota mekin olimme pohtineet. Itse Forms-kyselylomake, jolle esimerkkitapaus oli toteutettu, oli minulle entuudestaan tuttu ja tiesin pystyväni keräämään tätä kautta kaikki tarvittavat tiedot tilauksia varten.

Myytävien tuotteiden osalta käytiin useampia palavereja eri kokoonpanoilla. Tähän liittyi yllättävän paljon vaikuttavia tekijöitä monesta suunnasta ja yhteisen selkeän kuvan muodostaminen vaati aikaa. Loimme alkuun alkusarjaotteluihin kampanjan, jonka jälkeen tätä samanlaista lipunmyynti kampanjaa haluttiin käyttää myös finaaliweekendin päville. Näin ollen itse tilauslomakkeita syntyiikin yhden sijasta kaksi ja tästä muodostui isompi yhtenäinen kampanja mitä alun perin ajattelimme. Kampanjoinnin ideana oli tehdä ryhmälippujen tilaamisen tekeminen niin helpoksi, että itse tilaajalle ei jäisi kuin huolehtia tarvittavat infot ryhmällensä.

Kohderyhmä oli osittain jo tiedossa ennen lippukampanjan suunnittelua ja toteutusta. Tämä kuitenkin jäseneltä ja konkretisoitui kampanjan markkinoinnin aloittamisen myötä. Keräsin yli 90 sähköpostia kohderyhmien kriteereitä vastaavia yhteystietoja. Erittelimme kohderyhmän kahteen osaan, 1.kohderyhmä oli 14–21-vuotiaat tyttöjuniorit valtakunnallisista sarjoista ja 2. kohderyhmä oli 200 km säteellä olevat salibandyseurat tai seurat, joissa toimii salibandy joukkueita. Etsin kaikki sähköpostit manuaalisesti seurojen verkkosivujen kautta. 1. kohderyhmän

kanssa toimiminen oli helppoa, koska joukkueet olivat selvillä suoraan Salibandyliiton ylläpitämän tulospalvelun avulla. Katsoin sarja kerrallaan joukkueet ja niiden toimihenkilöt läpi, näin muodostin itselleni tiedoista sähköpostilistan. 2. kohderyhmän osalta tiedon haku ei ollut niin helppoa. Ensinnäkin 200 km rajan vetäminen kartalle osoittautui suhteellisen vaikeaksi. Kävin läpi kylä ja kaupunki kerrallaan ja hyödyntäen Googlen hakupalvelua. Todennäköisesti useampi kohderyhmään kuulunut seura tai joukkue jäi minun listaukseni ulkopuolelle ihan vain sen takia, että paikkakunta, jolla tämä seura toimii ei ollut osunut kartalla silmiini. Näihin yli 90 yhteystietoon laitoin sähköpostitse kutsun kilpailutapahtumaan ja lippukampanjan tilaussivujen osoitteet.

Jotta koko lippukampanjan eteneminen oli mahdollista, tarvittiin henkilökohtainen sähköposti, jonka avulla pystyin pitämään tilaajiin yhteyttä. Salibandyliitto loi minulle sähköpostiosoitteen tätä varten ja näin viestintä mahdollistui. Yhteydenottoja tuli satunnaisesti kampanjan alussa, mutta pidemmälle edetessä sähköposteihin ja puheluihin vastaaminen lisääntyi. Koska minulla ei ollut käytössäni työpuhelin jaoin valikoivasti henkilökohtaista puhelinnumeroani eteenpäin. Tilauksien käsittelyä pääsi tekemään pikkuhiljaa, jolloin myös erinäisiä havainnoiteja ehti tekemään itse kampanjan aikana. Tilajien tietojen käsittely päätettiin tehdä niin, että kerään Forms-kautta vain tarvittavat tiedot itselleni ylös. Tein kaikista tilauksista listauksen Excel-taulukkoon, jonne loin laskentakaavat tilauksen käsittelyä helpottamaan. Pidin myös kaikista tilauksista kirjaa omassa muistivihossani, johon merkitsin tilauksen etenemisvaiheet aina tilauksen saapumisesta jälkimarkkinointiviestin lähettämiseen asti.

Ryhmälippukampanjan polku toteutui seuraavasti

1. Lippujen hinnoittelu, myytävien pakettien suunnittelu, muut huomioitavat ja päätettävät asiat
2. Grafiikan luonti
3. Tilauslomakkeen luonti
4. Kohderyhmän kartoitus ja lähestyminen
5. Yleinen viestintä
6. Tilauksen käsittely
7. Yhteystietojen hallinta
8. Laskutus
9. Lippujen toimitus
10. Tapahtumainfo

11. Jälkimarkkinointi / tuotekassi
12. Raportti toteutuksesta ja siihen liittyviä huomioita

6.4 Paneelikeskustelu

Tapahtuman sisälle toivottiin informatiivista ja vuorovaikutteista ohjelmaa, jonka kautta salibandyliitto ja lajiyhteisö voisivat muodostaa selvästi nykyistä enemmän yhteistyötä. Aloitimme ideoinnin siitä, mitä palveluja tai toimintoja lajiyhteisö voisi käyttää tapahtuman sisällä, joista olisi myös arvoa tulevaisuudessa.

Ideointi lähti liikkeelle sillä, että pohdin erilaisissa tapahtumissa vastaan tulleita informaatiota sisältäviä ohjelmanumeroita. Vuosia sitten olin käynyt Kirjamesseilla ja kuunnellut siellä paneelikeskustelua. Muistin tämän olleen helposti lähestyttävä ja informaatiota sisältävä ohjelma, niin kuin Toivoa & Toimintaa (2024) sivustotkin paneelikeskustelun esittelystä kertovat. Työstin ideaa ja tutustuin paneelikeskustelun periaatteisiin sekä menettelyyn. Esittelin ideani ja kävimme liiton henkilöiden kanssa keskustelun siitä, miten paneelikeskustelun järjestelyt onnistuisivat U19 Naisten MM-kilpailutapahtuman yhteydessä. Sain vahvistuksen siihen, että kyseinen ohjelma pystytään toteuttamaan ja minulle annettiin budjetti sekä aikataulu työtäni varten. Alkuperäisessä ideassa työstimme yhdelle päivälle kolme eri aihetta sisältävää paneelikeskustelua, mutta aikataulu syistä työstimme sen yhdeksi 45 minuuttia kestäväksi kokonaisuudeksi.

Aihealueiden kannalta kävimme keskustelua liiton tahojen kanssa, ja valitsimme sellaiset keskusteluaiheet mistä liitto toivoisi lajiyhteisön tietävän enemmän. Paneelikeskustelun aiheiksi valitsimme Suomi salibandy, kansainvälinen salibandy ja valmennus. Aihealueiden myötä käynnistyi pohdinta siitä, ketkä olivat oikeita tahoja puhumaan näistä asioista kohderyhmäämme huomioiden. Meille oli tärkeää, että paneelikeskustelussa oli edustettuna erilaisista taustoista olevia henkilöitä. Erilaiset tarinat ja mielipiteet pitivät myös keskustelun yleisön kannalta mielenkiintoisena (Toivoa & Toimintaa 2024). Näin keskustelu oli myös monipuolista erilaisten näkökulmien kautta ja se toimi laajemmalle kuulijakunnalle.

Sain apua yhdeltä kontaktiltani panelistien valitsemisvaiheessa ja kävimme läpi nimilistan yhdessä liiton tahojen kanssa. Muodostimme listan henkilöistä erilaisiin rooleihin paneelikeskustelua ajatellen. Rooleja olivat tähän hetken huippu-urheilija (nainen), valmennuskehityksen asiantuntija ja lajikehitystä edistävä ammattilainen. Tarkastelimme myös jokaisen panelistin

osalta yhteyttä kansainväliseen toimintaan, jotta saisimme tämän aiheen tuotua mukaan keskusteluun laaja-alaisesti. Nimilistan vahvistuttua alkoi myyntityö, joka osoittautui suhteellisen helpoksi. Henkilöt keitä olimme valinneet panelisteiksi, lähtivät suoraan mukaan tämän prototyypin eteenpäinviemiseen. Tilaisuuden juontajaa jouduimme etsimään useamman viikon ajan, koska tähän rooliin sopivia henkilöitä, joilta myös salibandytaustaa löytyy, oli hyvin vaikea löytää. Onnistuimme kuitenkin myymään idean ja saimme tehtävään sopivan henkilön vahvistettua aikataulun puitteissa.

Panelistien kanssa käytyjen puhelinkeskustelujen jälkeen olin heihin yhteydessä sähköpostitse. Laitoin tarkemmat tiedot aikataulusta sekä keskusteluun tulevista aihealueista (liite 2.). Muistutin heitä myös siitä, että tämä oli prototyyppi ja testaamme tämän avulla uudenlaista sisältöä salibandytapahtuman yhteyteen. Paneelikeskustelun juontajalle lähetin käsikirjoituksen, jonne kirjasin alkusanat, esiintymisjärjestyksen, loppusanat ja huomiot aikataulusta.

Käytännön asioista käytiin useampaan kertaan palavereja, jotta kaikki olisi mahdollisimman sujuvaa itse tapahtumapäivänä. Tapahtuman pääkoordinaattorin kautta saimme vahvistuksen äänitekniikasta ja tiedon tilasta, jossa paneelikeskustelu tullaan käymään. Olin päättänyt, että tästä tapahtuman tuottamisesta jää hyvä jälki niin salibandyliitolle, panelisteillekin kuin yleisöllekin. Halusin luoda kokonaisuuden, jossa otetaan huomioon visuaalisuus sekä kaikkia kunnioittava ympäristö. Olin yhteydessä erilaisiin yrityksiin ja pyysin heitä mukaan sponsoreiksi, mutta aikataulullisista syistä tämä osoittautui hyvinkin haastavaksi. Sain järjestettyä yhteistöiden kautta välipalat, kukat sekä kiitoskassiin tulleet tuotteet. Kalusteet ja toivomani stailisti sekä asusteet jäivät toteutumatta tiukan aikataulun takia.

Tapahtumapäivänä huolehdin kaikki juoksevat asiat, ruokien noudon ja niiden esillepanon, sekä kukkien asettelun. Tein tapahtumapaikalle paneelikeskustelulle luoduista grafiikoista infotaulun, jossa ilmoitettiin ohjelman tärkeimmät tiedot. Tein yhteistyötä vapaaehtoisten kanssa ja sain apua heiltä tilan järjestelyissä. Toimin myös vastavuoroisesti VIP-tiloissa toimivien tahojen kanssa, ja sovimme yhteistyöstä, joka mahdollisti minulle korkeat pöydät paneelikeskustelun ajaksi ja heille kukat maljakoihin loppu kisojen ajaksi. Lopullinen paneelikeskustelun ilme luotiin pienelle salibandykentälle, johon tuotiin messumatto sekä kaksi korkeaa pöytää. Somisteiden lisäksi panelistit saivat käsikirjoitukset pöydille sekä muistiinpanovälineet. Tapasimme panelistien kanssa sovitus, esittäydymme toisillemme ja siirryimme esiintymispaikalle mikitettäväksi. Samanaikaisesti kävimme päivän ohjelman läpi, ja keskustelimme asioista mitä tulee esiintymisessä ottaa huomioon. Paneelikeskustelu pääsi alkamaan aikataulun mukaisesti ja se

sujui suunnitellusti. Kaikki keskusteluaiheen käytiin läpi, ja yleisölle tarjottiin tilaisuutta esittää kysymyksiä. Tilaisuus päättyi sovittuun aikaan, jonka jälkeen panelistit siirtyivät taukotilaan jatkamaan keskusteluaan ja jakamaan kokemustaan. Esiintymispaikan purku ja omien tehtävien päättäminen sujui mutkattomasti vapaaehtoisten avustuksella.

Paneelikeskustelun toimintavaiheet

1. Suunnittelun aloitus
2. Soveltuvuus osaksi tapahtumaa
3. Aihealueen valinta - kysymykset
4. Visuaalisen ilmeen suunnittelun aloitus
5. Budjetti / henkilöresurssit
6. Työn aikataulutus
7. Grafiikan suunnittelun aloitus
8. Panelistien valinta
9. Sponsoreiden hankinta
10. Panelistien tavoittaminen
11. Mahdollisen juontajan tavoittaminen
12. Viestintä – kutsu esiintyjille, alustava info ohjelmasta, kysymykset
13. Viestintä – esittely yleisölle, verkkosivut, sosiaalinen media
14. Käytännön asioiden läpikäynti – tila, äänentoisto, päivänkulku ja työtehtävät
15. Yhteistöiden kartoitus muiden kanssa
16. Päivän aikataulu
17. Keskustelun käsikirjoitus
18. Viestintä – panelisteille aikataulu, laajempi info, käsikirjoitus, ohjeet saapumiseen
19. Toteutus – vaaditut valmistelut, ruoka, visuaalisen ilmeen toteutus, purku

6.5 Seurojen aktivointi

Salibandyliiton antamien kehitysideoiden keskiössä oli, että tapahtuma tekemiseen olisi tärkeää saada mukaan enemmän seuroja ja niissä toimivia henkilöitä. Tätä lähdettiin rakentamaan ajatuksella, miten saisimme tapahtuman aikana näkyviin erilaiset ja monipuolisesti toimivat seuramat. Kun mietin mitä tahansa seuraa tulee ensimmäisenä mieleeni seuran värit, logo ja mahdolli-

nen maskotti. Näiden lisäksi seuraa edustavat joukkueet ja yksittäiset henkilöt. Tätä kautta lähdettiin ideoimaan erilaisia toimintoja, joiden avulla seurat pääsisivät mukaan tekemään tapahtumaa, ja saisivat sitä kautta näkyvyyttä omalle seuralleen.

Loimme Valtakunnallisen Seurapäivän, joka mahdollistaisi erilaisten seuroille suunnatuiden ideoiden näkyvyyden olevan selkeää ja yhdenmukaista. Jokainen kilpailutapahtuman päivä oli teemoitettu, joten tämä oli selvästi viesti myös tapahtumaan osallistuville. Jokaiselle päivänä oli erilaista ohjelmaa pelien lisäksi. Suunnittelimme teeman alle seuroille suunnattuja elementtejä mihin heidän olisi helppo tulla mukaan. Seuroille lähti kutsu, jossa oli tieto lippukampanjasta sekä ohjeet, miten tapahtumaan osallistuminen oli mahdollista.

Mietin, millaisia asioita seuroilla oli jo olemassa esimerkiksi maskotit, tai muut tunnistettavat symboliikat, jotta heidän ei tarvitse kehitellä mitään uutta osallistuakseen tapahtumaan. Yhtenä osana oli seurojen maskotit ja niiden tuonti tapahtumapaikalle kilpailemaan ja viihdyttämään lajiyhteisöä. Maskoteille oli tarkoitus järjestää leikkimielinen kilpailu, jolloin myös seurojen välille syntyisi tätä kautta yhteistä tekemistä kilpailutapahtuman sisällä. Halusimme myös löytää jotain mitä jakaa seuroilta lajiyhteisölle. Loimme työpaikkailmoitustaulun, jonne seurat saivat ilmoittaa avoimista työpaikoista. Tämä toimi eräänlaisena havainnointina myös sille, miten paljon laji voi mahdollistaa erilaisissa tehtävissä toimimista. Työpaikkailmoitusten avulla lajiyhteisölle oli mahdollisuus tunnistaa eri seuroja sekä löytää mahdollisia uusia toimijoita esimerkiksi tulevalta kotipaikkakunnalta. Tapahtuman teemana oli ”jaa tarinasi”, joten hyödynsimme tätä myös seurojen suuntaan ja kehoitimme tuomaan julki erilaisia tarinoita. Kutsussa pyysimme ilmiantamaan seuratekijän, jonka sielu ja sydän sykkii salibandyllle.

7 ANALYYSI

7.1 Tavoitteiden tunnistaminen ja arviointi

Kehittämistyön tavoitteena oli löytää uudenlaisia näkökulmia Salibandyliiton tapahtumien tuottamiseen. Tämän prosessin perustana oli ajatus sille, että vuorovaikutteinen ohjelma tulee pysyvästi osaksi salibandytapahtumien suunnittelua, osallisuuden arvo kasvaa, yhteistyön kehittämiseen löydetään toimintoja ja mahdollisten uusien toimintojen toteutus on toistettavissa. Kehittämistyön tuloksena loimme erilaisia toimintoja, joiden avulla tulevaisuudessa Salibandyliitto pystyy edistämään tavoitteiden mukaisia toimintatapoja tapahtumien tuottamisessa. Prosessin aikana en päässyt itse tutustumaan olemassa oleviin epäkohtiin, koska ne eivät näkyneet minulle määrätyissä tehtävissä. Epäkohdat tulivat tietooni keskustelujen kautta, joita kävin liiton työntekijöiden kanssa. Keskustelut vahvistivat käsitystäni siitä, että tekemäni kehittämistyö oli perusteltua.

Lippukampanjoinnin avulla tavoitimme lajiyhteisön ja saimme sitä kautta kutsuttua heidät mukaan tapahtumaan. Toiminta oli kuitenkin suurelta osin tiedottamista, koska viestintä tapahtui yhdensuuntaisesti liitolta kohderyhmille. Vuorovaikutus ja sitä kautta molemminpuolisen tulkintojen mahdollisuus kasvoi lippukampanjan edetessä siihen vaiheeseen, kun olin sähköpostitse yhteydessä tilauksen tehneiden kanssa. Isona edellytyksenä oli henkilökohtainen sähköpostiosoite, joka loi myös tilaajan suuntaan tiedon siitä, että vastaajana oli yksinomaan tämän asian parissa työskentelevä henkilö, eikä viestintä tapahdu lippuihin tai asiakaspalveluun yleisellä tasolla käytettävällä sähköpostilla. Henkilökohtainen sähköposti ja sitä kautta asian hoitaminen ryhmälippujen tilaajien suuntaan nosti luotettavuutta, joka taas oli edistävää tekijä osallisuuden tunteen kokemisessa. Lippukampanjoiden avulla saimme luotua uudenlaisen palvelun ja mahdollistettua monipuolisesti erilaisten ryhmien osallistumisen tapahtumaan. Aktiivinen osallistuminen tapahtumiin mahdollistaa luonnollista osallisuuden tunnetta. Tämä kuitenkin oletettavasti tapahtui ryhmien sisällä eikä niinkään isomman yhteisön parissa. Kokonaisuudessaan kampanjat eivät kuitenkaan tuoneet meille lisäarvoa tapahtuman suunnittelun ja toteutuksen puolelta tavoitteita ajatellen. Osallisuus, vuorovaikutus tai yhteistyö ei lisääntynyt tämän toiminnan myötä niin, että se olisi suoraan todettavissa. Lippukampanjoiden uudelleen toistaminen vaatii useamman osa-alueen tarkastelua ja jatko kehittämistä, jotta kampanjat kestävät tulevaisuudessa suurempien lipputilauksien käsittelyn. Kokonaisuudessaan lippukampanjat toimivat hyvänä prototyypinä ja loivat pohjaa vastaavanlaisen toiminnon rakentamiselle tapahtumien yhteyteen.

Yksi onnistuneista prototyypeistä oli paneelikeskustelu, jonka toteutimme alusta loppuun jossain määrin suunnitelmien mukaan. Tämä sisältö oli suoraan tarkasteltavissa nimenomaan ohjelmana tapahtuman sisällä, joka toisi lisää vuorovaikutteista ja sitä kautta lajiyhteisön suuntaan keskustelun avauksia. Oman kehittymiseni ja tiedon lisääntymisen myötä myös paneelikeskustelu sai kehitysaskelia jo itse prosessin aikana. Suunnittelu, organisointi ja toteutus saatiin näyttämään siltä, että niitä olisi hiottu pidemmän aikaa. Toiminto mahdollisti lajiyhteisölle tulla mukaan kuulemaan ajankohtaista keskustelua lajin parissa toimivien henkilöiden kanssa. Yleisöllä oli mahdollisuus osallistua keskusteluun esittämällä vapaasti kysymyksiä eri henkilöille sekä tilaisuuden jälkeen keskustella heidän kanssaan kasvotusten. Paneelikeskustelun toteuttamisessa muodostui luonnollinen tapa tehdä yhteistyötä erilaisten tahojen kanssa. Tietojen ja käytännön kautta voimme todeta paneelikeskustelun olleen yhteisöllisyyttä edistävä toiminto. Yhdeksi merkittäväksi tekijäksi nousi se, että paneelikeskustelu on suoraan toistettavissa ja sitä voidaan jatkokehittää kansainvälisen vuorovaikutteisen ohjelman toteuttamiseen, kun esitys kielen vaihtaa englanniksi.

Seurojen aktivoimisen eteen tehtiin töitä prosessin alkuvaiheessa suunnittelun ja kohdemarkkinoinnin ajan. Huomatessamme, että nämä toiminnot eivät herättäneet mielenkiintoa seurojen suunnasta siirsimme näihin varattuja resursseja muihin toimintoihin ja niiden eteenpäin viemiseen. Seurojen aktivointi osoittautui haasteelliseksi kohdemarkkinoinnista huolimatta, emmekä saaneet maskotteja mukaan tapahtumaan. Vastaavanlaisesti työpaikkailmoituksia ja seurojen sisältä nousseita tarinoita tuli niin vähän, että tämänkaltaisen toiminnan kehitysnäkökulman kannalta oli vaikea nostaa esiin merkittäviä tekijöitä. Seurojen vähäisen aktiivisuuden syitä emme lähteneet selvittämään ja tätä kautta tämän elementin analysointi jäi hyvin suppeaksi.

Vapaaehtoisten toiminta tuli vahvaksi osaksi tämän kehittämistyön rakennetta. Prosessin edetessä toiminta näyttäytyi merkittävänä elementtinä minkä avulla liitto pystyy rakentamaan yhteistyötä ja vastavuoroista viestintää seurojen suuntaan. Vapaaehtoisille suunnatussa toiminnassa tulee tunnistaa yhdenvertaisuus sekä yksilön todellinen osaaminen. Ideapankista saatujen tietojen kautta voidaan kehittää vapaaehtoistoimintaa salibandytapahtumien osalta ja mahdollisesti sitä kautta edistää myös laajemmin lajiyhteisön osallisuutta. Vapaaehtoistyön kautta voidaan mahdollistaa kaksisuuntainen hyöty, joka edesauttaa liittoa ja seuroja aktiivisten yksilöiden kautta. Yhteistyön tekeminen nostaa osallisuuden arvon kehittämiskohteista erityisesti yhteisen merkityksen tunnetta, uutta tietoa ja taitoa sekä toimintaa. Luottamus kasvaa näiden myötä liiton ja yksilön välillä, joka mahdollistaa osallisuuden tunteen kehittymisen.

7.2 Lähestymistavan ja menetelmien valinta

Toimintatutkimus osoittautui hyväksi ja toimivaksi lähestymistavaksi tämän tyyppiseen kehittämistyöhön. Tutkimuksellinen kehittämistyö antoi hyvät lähtökohdat toiminnan edistämiseksi sekä sen perusteellisen tarkasteluun aineistojen pohjalta. Koska osallistuin itse kohteen toimintaan, pystyin edistämään jo prosessin aikana sen eri elementtejä ja tekemään näistä eri menetelmien avulla kehittämistyöhön soveltuvaa materiaalia. Prosessin edetessä vahvistui käsitys käytännöllisyyden ja teoreettisen perustelun yhdistämisestä.

Menetelmät tukivat koko prosessin ajan kehittämistyön etenemistä. Uusien teorioiden ja mallien kehittäminen muodostui havainnointien, kartoittavien keskusteluiden sekä vertailukehittämisen avulla. Koska havainnoinnit eivät perustuneet niinkään matemaattiseen muotoon vaan haettiin laadullista lähestymistapaa, löydettiin uudenlainen käsitys niiden sovellettavuudesta. Kartoittavien keskusteluiden hyödyntäminen kehittämistyön alkuvaiheessa antoi selkeää suuntaa sille, miten lajin parissa toimivat henkilöt näkevät kehittämistyön tekemisen liiton kanssa. Tämän avulla pystyimme arvioimaan erilaisten toimintojen vaikutusta osallisuutta, vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä sisältävien elementtien suunnittelussa. Vertailuarviointi mahdollisti uuden tiedon ja käytännön ymmärtämisen sekä sen hyödyntämisen. Koska nähtävissä oli muiden tekemät vastaavanlaiset toiminnot, pystyimme käyttämään näitä hyödyksi omien elementtien suunnittelussa sekä toteuttamisessa.

U19 MM-kilpailujen jälkeen lähetimme lippukampanjoihin osallistuneille palautekyselyn, mutta vastausprosentti oli nolla. Salibandyliiton tuottama kilpailutapahtumaa koskeva palautekyselyn analyysi valmistuu vasta tämän opinnäytetyön päättymisen jälkeen. Kartoittavia keskusteluita olisi pitänyt dokumentoida kattavammin, jotta niitä olisi voitu hyödyntää laajemmin. Näiden menetelmien mahdollisuutta ei päästy tämän opinnäytetyön aikana hyödyntämään kokonaisvaltaisesti ja se näkyy suppeana aineistopohjana.

7.3 Kokonaiskuvan arvon nosto

Prosessin aikana heräsi itselläni useamman kerran ajatus siitä, kenelle tätä kehittämistyötä lopulta tehtiin. Kehittämistyön edetessä kasvoi usko siihen, että tämän työn merkitys oli todellinen. Lisäksi mietin Salibandyliiton osuutta työn tilaajana ja tavoitteiden asettajana. Monipuolinen ymmärrys siitä mikä näiden kaikkien kehitettävien asioiden ympärille syntyi, nivoo yhteen tärkeimmät, eli kokonaiskuvan siitä, mitä on osallisuuden sekä vuorovaikutuksen merkitys

tapahtuman tuottamisessa. Kokonaiskuva pitää sisällään yksilöt, lajiyhteisön, seurat ja liiton. Näiden keskinäisen yhteyden muodostuminen on perusedellytys sille, että tulevaisuudessa tapahtumien toteuttamisessa saavutetaan vuorovaikutus sekä yhteistyö. Osallisuuden edellytykset ovat kiinni edellä mainituista ja muodostaa keskinäisen kolmion huipun. Tämän prosessin kaiken keskiössä lopulta oli kaikessa yksinkertaisuudessaan ihmisarvo ja sen tunnistaminen.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksellisen kehittämistyön tavoitteena oli nostaa osallisuuden arvoa ja lisätä vuorovaikutteista ohjelmaa Salibandyliiton järjestämissä tapahtumissa. Kehittämistyö tuki edellä mainittujen lisäksi Salibandyliiton, seurojen sekä lajiyhteisön välisen yhteistyön ja viestinnän kehittymistä. Koska prosessin aikana pääsin tekemään jatkuvaa seuranta- ja arviointia tunnistin kaiken linkittyvän vahvasti siihen missä osallisuuden kehittämisessä pohjimmiltaan oli kyse. Kokonaiskuvassa työ oli ihmisarvon takia tehtävää työtä, johon yhdistyi kehittämistyö eri toimintojen kautta.

Kuva 1. Ihmisarvo ja siihen vaikuttavat tekijät.

Tämän prosessin keskiöön nousi ihmisarvo. Sen ympärille muodostui kehä vaikuttavista tekijöistä, joita olivat osallisuuden ja vuorovaikutuksen kehittäminen, yksilön, yhteisön, seurojen ja liiton keskinäinen yhteys, tasa-arvoinen ja kunnioittava viestintä sekä kehitettävät ohjelmat ja toiminnot. Tapahtumien toteutuksessa täytyy ottaa huomioon kaikki edellä mainitut tekijät, ja sitä kautta kunnioitamme meidän jokaisen omaa rooliamme tässä ympäristössä, eli ihmisarvoa.

Elämme kaiken aikaa keskeneräisyyden kanssa, ja se tulee pystyä hyväksymään. Niin sinä, minä, kuin kaikki ihmiset meidän ympärillämme muuttuvat ja oppivat uutta. Prosessin aikana

tämän vaikutus näkyi konkreettisesti siinä, että aina tuli jotain uutta mitä ottaa huomioon. Maa-
ilma muuttuu, puhumme normeina asioista, jotka eivät sitä ole olleet koskaan aikaisemmin.
Silti kaiken aikaa ja kaikkialla ihmisten parissa työskennellessä tulisi muistaa ihmisarvo. Mi-
tään eikä mikään voi muodostua ilman sitä.

9 POHDINTA

9.1 Kehittämistyölle luotu perusta

Kehittämistyön moninaisuuden ja erilaisten havaintojen kautta saatu lisätieto kerryttivät huomattavasti omaa osaamistani tapahtumien toteuttamiseen. Kun jatkossa puhun osallisuudesta ja vuorovaikutuksesta, tiedän näiden asioiden merkitsevän minulle paljon enemmän kuin ennen tämän prosessin aloittamista. Arvioin prosessin alussa saavani aikaan isoja ja näkyviä muutoksia, mutta todellisuudessa tämä työ oli vain pisara virtaavassa joessa. Kehittämistyölle luotiin perustaa ja toivoin, että jossain määrin tämän prosessin tuottamat tulokset nostetaan muistilapulle tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

Ideointivaiheessa käytiin monenlaisia vaihtoehtoja läpi, ja kuten tiedetään suunnitelmat muuttuvat ja hioutuvat lopulliseen muotoonsa. Niin kävi myös tämän prosessin aikana, ja moni asia jäi pois lopullisesta toteutuksesta. Poisjääntien perusteena olivat joko resurssit tai tapahtumaan sopimaton ohjelma. Lopulliset testattavaksi päätyneet prototyypit toivat mukana paljon lisäarvoa kehittämistyölle ja sen eteenpäin viemiselle.

Konkreettisia toimintoja oli helpompi havaita ja analysoida, mutta herkimmat tunnetilat jäivät usein huomaamatta. Ollessani itse vahvasti läsnä tämän kehittämistyön keskiössä tunnistin osallisuuden merkityksen. Sen miten meidän jokaisen tulisi tuntea olevamme osana jotain. Vaikka prosessin aikana saimme luotua toimivia ja menestyksekkäitäkin toimintoja, unohdimme usein perusajatuksen siitä, että keskiössä oli nimenomaan ihmisarvo. Kaiken tämän pohjalla elää usko siitä, että tulevaisuudessa olemme viisaampia ja osaamme tunnistaa vaikuttavat tekijät niin hyvässä kuin pahassa.

9.2 Oman työn tarkastelu

Prosessin alkaessa en todellakaan osannut aavistella millaisen työn olin ottanut vastaan. Jo hyvin alku vaiheessa tajusin, että teen hyvin pitkälle kaiken itse ja, että olin koko prosessin etenemisestä vastuussa. Prosessin hyvinä ja huonoina puolina oli aikamääre, se myös osoittautui tämän osalta molempiin päihin. Ensimmäisten kuukausien aikana aikataulusyistä toteutin hyvin lyhyessä ajassa huomattavan paljon materiaalia käytettäväksi. Näiden kuukausien aikana työ oli suhteellisen helppoa, koska tekeminen oli selkeää ja johdonmukaista. Kisojen lähestyttyä ja

prototyypin valmistuttua oli huomattavasti vaikeampaa saada selkeää toimenkuvaa työskentelylleni.

Koin, että koko prosessin tärkeimmäksi ajanjaksoksi muodostui kilpailutapahtuma kevään 2024 aikana. Tapahtuman aikaan sain kerättyä käytännön kautta merkittävästi uutta tietoa toiminoista ja yhdistettyä sitä myöhemmässä vaiheessa tieteellisen tutkimukseen. Näin tulkintojen tekeminen oli mahdollista ja kehittämistyö eteni johdonmukaisesti. Kilpailutapahtuman aikana oma kehittymiseni asiantuntijaroolissa syveni ja näin oman työni merkityksellisenä osana kokonaisuutta. Salibandyliiton ja minun välillä sovittu yhteistyö ja sen vaikutus näkyi merkittävästi tuon viikon aikana. Vaikka sain onnistumisia kilpailutapahtuman aikana koin myös olevani vahvasti irrallani kokonaisuudesta. En kuulunut Salibandyliiton henkilöstöön, enkä vapaaehtoiisiin. Putosin suoraan näiden kahden yhteisön väliin, jonka takia en oikein tiennyt omaa rooliani. Tämä näkyi erityisesti siinä, että henkilökunnalle ja vapaaehtoisille oli erilaisia etuuksia. Minut liitettiin vapaaehtoiseksi henkilökunnan jäsenen sijaan, vaikka minulle oli tehty selväksi, että henkilökunnan edut ovat minulle kuuluvia. Näistä kaikista eduista en kuitenkaan päässyt nauttimaan, koska tämä tieto ei tavoittanut muita henkilökunnan jäseniä, jotka omalla toiminnallaan rajasivat minulta osan etuuksista. Koin olevani työntekijänä eriarvoisessa asemassa, ja ettei työpanoksellani ollut merkitystä.

Prosessin päätös, kaiken analysointi ja tarkastelu etäältä osoittautui hyvin luontevaksi sekä kehittämistyötä ajatellen järkeväksi. Eri vaiheiden tarkastelu todisti sen, että menin ja menimme prosessin aikana oikeaan suuntaan. Vahvistimme niitä toimintoja, jotka selvästi herättivät kiinnostusta ja jätimme vähemmälle huomiolle niitä, joiden totesimme olevan vaikeasti tavoiteltavia. Toimme salibandytapahtumaan mukaan jotain täysin uutta, joka mahdollisti käytännön tarkastelua ja tiedon yhdistämistä minkä avulla pystyin muodostamaan erilaisia tulkintoja. Tulkintojen avulla pystyin analysoimaan olemassa olevaa sekä muodostamaan käsityksen toimintojen toistettavuudesta, osallisuudesta, vuorovaikutteisuudesta ja yhteistyön mahdollistamisesta.

9.3 Työn eettisyys ja tilaajan palaute

Tutkimuksellisen kehittämistyön aikana minulla oli erilaisia rooleja, joissa toimin niiden vaatimalla tavalla. Harjoittelijana kunnioitin Salibandyliiton toimintatapoja, sekä toimin yleisten työtapojen mukaisesti. Arvostin minulle annettuja työtehtäviä, noudatin sovittuja käytäntöjä ja

pidin kiinni siitä, etten puhu kuulemistani tiedoista liiton ulkopuolisille henkilöille. Vapaaehtoistyössä noudatin yleistä ohjeistusta, joka kilpailuviikolle oli annettu. Prosessin loppusaattamisessa korostui monipuolisesti eri asioiden ja ideoiden kokoajana sekä kehittämistyön loppuun saattamisesta. Oma sitoutumiseni työskentelyyn ja kehittämistyön edistämiseen näkyi roolista riippumatta koko prosessin ajan.

Tilaajan kanssa teimme yhteistyösopimuksen, ja kävimme keskustelun, että tälle kehittämistyölle ei ollut tarvetta hakea tutkimuslupaa. Aineiston hallintaan tein erillisen suunnitelman, josta tilaajalle kävi ilmi, miten aineistoa käsitellään prosessin aikana ja sen jälkeen. Aineiston kerääminen oli harkittua ja sitä käsiteltiin kunnioittavasti. Kaikkia annettuja lausuntoja, kartoitettavia keskusteluja ja muita yksittäiseen henkilöön viittavia lähteitä tuotiin opinnäytetyössä esiin anonymisti. Kohdemarkkinointia varten kerätyt tiedot olivat minulle osoitetun työ sähköpostin alla, ja nämä säilytettiin Salibandyliiton tahdon mukaisesti jatkokäyttöä varten. Kaikille prosessin erivaiheessa mukana olleille kerrottiin johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi, että he osallistuivat opinnäytetyön sekä kehittämistyön toteuttamiseen. Kirjasin ylös havainnointipäiväkirjaani vain kehittämistyötä edistäviä muistiinpanoja, en kenenkään yksityiselämään viittavia tekijöitä. Kokonaisvaltainen roolini oli ottaa vastuu prosessin eteenpäin viemisestä, aineiston hallinnasta sekä siihen liittyvistä erilaisista toiminnoista.

Tilaaja toi palautteessaan esiin työskentelyni olleen asiantuntijatyön takia hyvin itsenäistä. Työskentely vaati omatoimisuutta, ongelmanratkaisukykyä ja luovuutta. Kehittämistyö koettiin tarpeelliseksi ja kokonaisuus antoi Salibandyliiton tapahtumien suunnitteluun uutta näkökulmaa. Erityiskiitosta sain lippukampanjoiden läpiviemisestä. Ryhmälippuja myytiin ennätysellinen määrä ja se antoi liitolle tietoa siitä mihin resursseja tulee tulevaisuudessa suunnata. Esiin nousi myös hyvät toiminnalliset aiheet, joita Salibandyliitto pystyy hyödyntämään tulevissa kilpailutapahtumissa. Prosessin aikana tehdyistä kokeiluista ja sitä kautta saaduista tiedoista sekä tutkittuun tietoon ja tuloksiin viitaten voi kokonaiskuvasta olla hyvin tyytyväinen.

9.4 Kehittämisehdotuksia tilaajalle

Kansainvälisiin tapahtumiin valmistautuminen tulee olla suunniteltua ja monien asioiden kohdalla hyvinkin perusteltua. Se miten Salibandyliitto tulee jatkossa rakentamaan yhteistyötä seurojen kanssa, riippuu hyvin paljon arkiresursseista ja sitä kautta jo olemassa olevien verkostojen hyödyntämisestä. Vapaaehtoistoiminta tulee olemaan liiton ja seurojen välillä merkittävin te-

kijä tapahtumien toteuttamista ajatellen. Tämä ajatus tulisi siirtää seurojen suuntaan kaksisuuntaisena hyötynä. Aktiivinen vapaaehtoistyö tuo mukanaan erilaisia tapaamisia lajiyhteisön kanssa ja sitä kautta verkostoja valtakunnallisella tasolla.

Laadukkaiden toimintojen suunnittelu ja toteutus vaatii yhteistyön tekemistä niin Salibandyliiton henkilöstön kesken kuin lajiyhteisön kanssa. Viestintä ja vuorovaikutus yhteistyön edistämiseksi nousee keskeisiksi tekijöiksi ja sen kautta palveluiden, toimintojen ja tapahtumakokonaisuuden kehittäminen edistyy merkittävästi.

Seurojen aktivointi sekä vapaaehtoistyö tulisi pystyä yhdistämään yhdeksi kokonaisuudeksi, joka edistää niin seurojen näkyvyyttä kuin vapaaehtoisten aktiivista osallistumista tapahtumien toteuttamiseen. Salibandyliiton tulee pystyä muodostamaan vastavuoroista viestintä ja tätä kautta kaksisuuntaista hyötyä. Mikäli Salibandyliitto saa aktivoitua seuroja mukaan tapahtuman toteuttamiseen vapaaehtoistoimintojen kautta, on mahdollisuus myös tuoda mukaan maskotteja tai muita näkyvämpiä elementtejä itse tapahtumaan.

Itse tämän prosessin yksittäisten elementtien kehittämistyön eteenpäin vienti tarkoittaa jatkossa seuraavaa. Lippukampanjoiden aikataulutusta tulee pystyä rakentamaan jo hyvissä ajoin, vuotta aikaisemmin ennen kilpailutapahtumaa. Näin lippujen ennakkomyynti edullisemmin hinnoin ja sitä kautta tapahtuman lähestyessä hintojen nousu on perusteltua. Lippukampanjoiden aikana olevat hinnat tulee olla määritetyt tietyille ajanjaksoille, eikä näistä enää poiketa kampanjan aikana. Tämä antaa palvelun käyttäjille vaikuttavamman kuvan, eikä epäselvyyksiä ole tai tilanteita, joissa lippuja myydään samanaikaisesti eri hinnoilla. Mikäli koetaan tarpeelliseksi lippuja, voidaan myydä tietyssä hintaluokassa rajallinen määrä, joka edesauttaa kokonaiskatteen laskentaa. Kohdemarkkinointi tulee käydä läpi, ja sen kautta luoda markkinointisuunnitelma sekä toteuttaa se. Lippukampanjoiden markkinointia helpottaa, jos tapahtuman sisällöstä ja aikatauluista on tietoa. Markkinoille tulee valita oikeat kanavat ja tätä kautta tavoittaa määritetty kohdeyleisö.

Paneelikeskustelu on toistettavissa tähän prosessiin luodun prototyypin avulla. Sen eteenpäin vieminen yleisöä ajatellen on rakennetun tilan paranneltu suunnittelu ja toteutus. Kokonaisuus on toteutettavissa kansainvälisellä tasolla kokonaan englanniksi ja tätä kautta kohdennettavissa laajemmalle yleisölle. Paneelikeskustelu vaatii ihmisen, joka toimii yhteyshenkilönä sekä tapahtumapaikalla esiintyjien ohjaajana.

9.5 Yhteistyön vaikutukset ammattialalla

Tarkastelin tämän opinnäytetyön aikana yhteistyön vaikutusta monesta eri näkökulmasta. Koska yhteistyö osoittautui merkittäväksi osaksi omaa opinnäytetyötäni pidin sitä myös tärkeänä oman ammatillisen kehittymisen kannalta. Yhteistyö pitää sisällään toimiessaan molemminpuolista hyötyä ja tätä kautta vapaaehtoisuutta ja luontaista motivaatiota. Se on johdonmukaista, sisältää sujuvaa viestintää ja sitä kautta verkostoitumista tai tiimityötä. Tämän myötä keskinäinen kilpailu siirtyy keskeisistä motiiveista sivuun ja tilalle tulee antamisen sekä saamisen vuorovaikutusta. Yksilön on mahdollisuus tuoda esiin omat ajatukset, toiveet ja tarpeet. Näin yksilön kautta tulee yhteistyön edistämisesi sekä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi taidot ja ymmärrys toimia yhteisössä. Tässä vaiheessa yksilöllä on halu toimia ja altistaa omat mielipiteet ja näkemykset tarkasteltaviksi. Yksilön luottamus kasvaa yhteistyön myötä, näin osallisuuden tunne vahvistuu ja yksilön toimintakyky lisääntyy.

Luonnollisen osallisuuden tunteen kehittyminen vaatii omaa aktiivista toimintaa. Meillä jokaisella tulisi olla aktiiviseen toimimiseen tasavertaiset lähtökohdat, jotta yhteisöllisyys ja sitä kautta osallistava toiminta olisi mahdollista saavuttaa. Keskinäinen kunnioitus ja luottamus vahvistavat osallistavan toiminnan toteutumista ja sitä kautta osallisuuden tunteen kehittymistä. Näiden asioiden ymmärrys edesauttaa meitä jokaista toimimaan osallisuuden tunteen kehittäjinä omissa rooleissamme.

LÄHTEET

- Aira, Annaleena 2012. Toimiva yhteistyö: työelämän vuorovaikutussuhteet, tiimit ja verkostot. Jyväskylän Yliopisto: Jyväskylä Studies in Humanities. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/37743>
- Avoimen tieteen koordinaatio & Tieteellisten seurain valiokunta 2020. Avoimen tieteen tutkimuksen julistus 2020–2025 on valmis. Viitattu 18.9.2024. tieteen <https://avoingtiede.fi/fi/ajankohtaista/julistus2020>
- Finhockey 2024. Lajiliittojen, seurojen ja joukkueiden etukampanja 2024 alle 18-vuotiaiden MM-kisoihin. Viitattu 5.6.2024. https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=7ZFCwEAbPUidNcm4KePO62F_o3mrk3ZJtqu9O5nG6RNUQ0E4TE9S TUxHWUQzVIBCMUxQU0FTTFU4NSQIQCN0PWcu
- Heikkinen, Hannu L. T & Kaukko, Mervi 2023. Toimintatutkimus - käytännön opas. (E-kirja.) Vastapaino.
- Hirvonen, Maija & Kinnunen, Tuija 2019. Saavutettava viestintä: Yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämässä. (E-kirja.) Helsinki: Gaudeamus.
- Horowitz, Minna & Nieminen, Hannu & Alen-Savikko, Anette & Aa-Fossi, Marko & Hilden, Jockum & Jääsaari, Johanna & Karppinen, Kari & Lehtisaari, Katja 2019. Viestintä kuuluu kaikille: Kansalaisten viestinnälliset oikeudet ja mahdollisuudet Suomessa. (E-kirja.) Helsinki: Gaudeamus.
- Ilmakangas, Virpi 2020. Yhteistyötaito on työyhteisössä taidoista tärkeimpiä. Viitattu 11.7.2024. <https://valmennustrio.fi/blogit/yhteistyotaito-on-tyoyhteisossa-taidoista-tarkeimpia/>
- Impiö, Annika 2022. Oulun Ammattikorkea koulu. Benchmarking eli kilpailijavertailu auttaa parantamaan pienemmänkin yrityksen tuloksellisuutta. Viitattu 23.8.2024. <https://www.theseus.fi/handle/10024/753313>
- Jyväskylän Yliopisto 2024. Koppa. Toimintatutkimus. Viitattu 12.3.2024. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/toimintatutkimu>
- Kuluttajasuojalaki 20.1.1978/38. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>
- Litmanen, Tapio & Meriluoto, Taina 2019. Osallistu! : Pelastaako osallistaminen demokratian? (E-kirja.) Vastapaino.
- Lohi, Heli 2020. Vastuullinen yhteisöviestintä. <https://www.lapinamk.fi/loa-der.aspx?id=60a3965f-daa2-49a8-b7a2-41fe44c6f050>
- Luoma-Aho, Vilma 2015. Läpinäkyvä viestintä. (E-kirja.) Helsinki: ProCom - Viestinnän ammattilaiset ry.
- Markkanen, Tiina 2018. Älä Näyttele. Läsnäolo ja vuorovaikutus näyttelijätyön perusteiden oppimisen näkökulmana. (E-kirja.) Books on Demand.

- Niiranen, Virve 2020. Tapahtumajärjestäjän opas 2020. Opetus- ja Kulttuuriministeriö. <https://www.theseus.fi/handle/10024/354583>
- Nyrönen, Hanne 2024. Suullinen tiedonanto 19.1.2024.
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOY pro.
- Opetusministeriö 2009. Valtakunnallisten lajiliittojen tulosperusteisen määrärahaajaon kehittäminen: avustusjärjestelmätyöryhmä V:n muistio. Helsinki: Opetusministeriö, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osasto. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/78885>
- Opetusministeriö 2010. Sanoista teoiksi: huippu-urheilu työryhmän ajatuksia Suomalaisen huippu-urheilun kehittämiseksi. Helsinki: Opetusministeriö. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75583>
- Peda.net 2024. Ennakkoluulot ja stereotypiat. Viitattu 18.9.2024. <https://peda.net/kol/foorum/m/mkk/t2kk/ejs>
- Puusa, Anu & Juuti, Pauli 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. (E-kirja.) Gaudeamus.
- Salibandyliitto 2023. Toimintasuunnitelma 2024. <https://salibandy.fi/fi/info/salibandyn-strategia/toimintasuunnitelma/>
- Salibandyliitto 2024a. Viitattu 1.6.2024. <https://salibandy.fi/fi/etusivu>
- Salibandyliitto 2024b. Visio ja strategia 2026. Viitattu 5.6.2024. <https://salibandy.fi/fi/info/salibandyn-strategia/visio-ja-strategia/>
- Suomen Olympiakomitea 2023. Lausunto urheilusta ja liikunnasta sivistysvaliokunnalle. <https://olympiakomitea.kuvat.fi/kuvat/Materiaalipankki/Tietoa+meist%C3%A4/Vaikuttaminen/Lausunnot/2023/25.1.2023+Lausunto+liikunnasta+ja+urheilusta+sivistysvaliokunnalle+.pdf>
- Suomen Olympiakomitea 2024. Seuratoiminta. Viitattu 18.6.2024. <https://www.olympiakomitea.fi/seuratoiminta/>
- Tampereen Yliopisto 2024. Tietoarkisto, haastattelut. Viitattu 22.8.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2017. Mitä osallisuus on? Helsinki: Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-917-0>
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2023. Osallisuuden edistäjän opas. Helsinki: Sokra hanke. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-088-0>
- Tietosuoja laki 1050/2018. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181050>
- Toivoa & Toimintaa 2024. Paneelikeskustelu. Viitattu 5.6.2024. <https://toivoajatoimintaa.fi/paneelikeskustelu/>
- Tuulaniemi, Juha 2011. Palvelumuotoilu. (E-kirja) Alma Talent.

Vates-säätiö 2019. Verkostot ja kumppanuus. Järjestöt työllisyyden edistäjinä. https://www.vates.fi/media/julkaisut_kirjat/keko_kasikirja_digitaalinen.pdf

Väestöliitto 2024. Toimiva vuorovaikutus. Viitattu 8.8.2024. <https://www.vaestoliitto.fi/parisuhteet/tietoa-parisuhteesta/toimiva-vuorovaikutus/>

LIITTEET

9.6 Liite 1: Haastattelu kysymykset.

Haastattelut

13.02.2024 & 14.02.2024

Kysymykset 13.02.2024

1. Millaisia mahdollisuuksia näet salibandyn parissa kansainvälisesti junioripelaajilla?
2. Miten kyseisiä mahdollisuuksia Salibandyliitto voisi tuoda esiin?
3. kansainvälisyydestä, huippu-urheilusta ja lajikehityksestä?
4. Millaiset tekijät vaikuttavat mielestäsi panelistien osallistumiseen?
5. Millaisia käytännön asioita tulee ottaa huomioon paneelikeskustelussa?
6. Keitä salibandyn parissa toimivia henkilöitä voisit nähdä puhumassa?

Kysymykset 14.02.2024

1. Millaiset tekijät vaikuttavat kansainväliseen salibandytapahtumaan osallistumiseen?
2. Millaista sisältöä toivoisit suur tapahtuman pitävän sisällään pelien lisäksi?
3. Mitä tietoja seura tarvitsee markkinoidakseen tapahtumaa omille jäsenilleen?
4. Millaisia asioita toivoisit nostettavan keskusteluun lajijyhteisön keskuudessa?

9.7 Liite 2: Panelistien ohjelman kulku

Ohjelman kulku

17:00 kokoontuminen info pisteellä

17:45 aloitus ja esittelyt

kerrotte vuorollanne itsestänne (hissipuhe): nimi, toimintatehtävä, organisaatio / vaikutusalue

Aihealue 1: Suomi salibandy

- Mitä salibandy on tämä päivänä omasta roolistasi katsottuna?
- Miten näet salibandyn tulevaisuudessa?

Aihealue 2: Kansainvälinen salibandy

- Miten kansainvälisyys näkyy omassa roolissasi?
- Miten koet kansainvälisyyden näkyvän tulevaisuudessa?
- Miten kansainvälisyys ja Suomi salibandy kehittyvät yhdessä?

Aihealue 3: Valmennus

- Miten koet valmennuskehityksen omassa roolissasi näkyvän?
- Miten valmennukseen kohdistuvan kehityksen heijastuvan omaan arkeesi salibandyn parissa?
- Millaisia havaintoja olet tehnyt muutoksen osalta?

Yleisökysymykset

Jokeri kysymykset

- Millaisen muutoksen haluaisit nähdä salibandyn parissa tulevien vuosien aikana?
- Miten salibandy näkyy arkisissa ihmissuhteissasi?

18:15 Lopetus ja kiitokset

Paneelikeskustelun jälkeen toivomme, että yleisöllä on mahdollisuus jututtaa teitä vielä henkilökohtaisesti. Mahdollisuus jakaa nimikirjoituksia, ottaa kuvia sekä keskustella nuorien pelaajien kanssa.

18:30 Tilaisuus loppuu